

-SSSR RUOŠIASI PULTI JAV. - SAKO ACHESON

RYTOJ "GENERAL HEINTZELMAN" ATVEŽA BŪRĮ LIETUVIŲ

NEW YORK, N. Y., bal. 23 d. — Apie š. m. balandžio 25 d. laivu "General Heintzelman" į Bostoną atvyks šie lietuviai tremtiniai:

Adakauskaitė, Bronislava, Regina. Jos apsigyvens — 169 N. Quincy St., Abington, Mass.
Adomėnas, Jonas — 101 Gold St., Randolph, Mass.
Bagdžiūnas, Antanas, Birutė, Virgilijus — 251 Cooper St., Brooklyn, N. Y.
Baltramionaitis, Juozas — 1034 Farmington Ave. W. Hartford, Conn.
Banevičius, Pranas, Ona — 2537 46th Pl., Chicago 32, Ill.
Bernotas, Juozas — 227 Bond St., Elizabeth 1, N. J.
Budnikas, Alfonsas, Aleksandra, Sigitas, Emilija, Kęstutis — 4516 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.
Budžiūnienė, Magdalena — Huntly, Ill.
Busrys, Vytautas — 2050 Pierce Ave., Chicago 22, Ill.
Dailidė, Petronėlė — 3324 S. Union Ave., Chicago 16, Ill.
Dimgaila, Petras — 104 No. Blvd., Richmond, Va.
Dovėnis, Juozas — 3022 So. 80th St., Philadelphia 42, Pa.
Dzekiočius, Andrius, Stasė, Romanas, Donatas, Algimantas, Staitas — 8 Sweeney St., Amsterdam, N. Y.
Gaidukas, Ludmila, Antanas, Rimantas — 214 E. 21st St., New York, N. Y.
Gečas, Higinas — 7126 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Grubliauskas, Stasys, Monika — 236 Bolton St., So. Boston, Mass.
Jagadinskas, Vladas — 37 Grant Ave., Stamford, Conn.
Jankauskas, Alfonsas, Genovaitė, Eugenijus, Alfonsas, Irena — 62 Eldert Lane, Brooklyn 8, N. Y.
Jankevičius, Jeronimas — 4544 So. California Ave., Chicago 32, Ill.
Jurgevičienė, Ona — 39 Parkin St., Baltimore 1, Md.
Jurevičius, Alina — 65 G St., Boston 27, Mass.
Kazakevičius, Antanas — 5317 S. 33rd St., Omaha, Nebr.
Keiba, Vladas, Ona, Vitalija — RD 3, Amsterdam, N. Y.
Kuraitienė, Sofija, Juzė — 53 Hudson Ave., Brooklyn 1, N. Y.
Lesevičius, Juozas, Ona — Rt. 152 Highland, Ind.
Lesevičius, Birutė — 3926 Fir St., E. Chicago, Ind.
Lesevičius, Aldona — Rt. 152 Highland, Ind.
Lesevičius, Irmėna — 3926 Fir St., E. Chicago, Ind.
Liaupsinas, Jonas — 13325 Forest Hills Ave., Cleveland, O.
Mackevičius, Feliksas, Jadvyga, Eleonora, Antanas — 520 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y.
BALFO Imigracijos Kom-tas.

BERLYNE VARTOS KULKOSVAIDŽIUS PRIEŠ KOMUNISTINES GAUJAS

Belgijos liberalai daro kompromisą, bet nepasitiki premjeru Paul van Zeeland

BERLYNAS, bal. 23 d. — JAV kariuomenė vartos kulkosvaidžius, jei gegužio mėnesį komunistinio jaunimo gaujos bandys įsiveržti į Vakarų Berlyno sektorius, — vakar pareiškė JAV karo vadovybė.

Anksčiau buvo pasakojama, kad sąjungininkai yra pasiruošę ginti savo teises Berlyne, bet dabar jau aiškėja, kad duoti konkretūs įsakymai.

Kaip JAV, taip britų ir prancūzų karo vadai įsakė kariams pasiruošti įvesti tvarką.

IS ANKSTO ĮSPĖJO VISUS KOMUNISTUS

Vokiečių policijai įsakyta neleisti komunistinio jaunimo gaujom įžengti į bet kurį Vakarų Berlyno sektorį.

Jei vokiečių policija bus bejėgė, komunistai bus ginkluoti ir jų skaičius didės, tada policija bus atšaukta ir tvarkos palaikymas bus pavestas 9,000 sąjungininkų karių.

Visi kareiviai yra specialiai paruošti gauti kovoms, daugelis kovose dalyvavo karo metu.

KARIAI VARTOS MODERNIŠKUS GINKLUS

Kariai pirmiausia garsia kalbais patars į vakarų sektorius siunčiamais komunistams grįžti atgal ir toliau nesiveržti.

Jei komunistai ir garsia kalbų neklausys, bus pavartotos asarinės dujos. Jei ir dujos negelbės, sąjungininkų kareiviai, užsimovę durčius ant šautuvų, stums įsiveržėlius laukan.

Jei ir to nepakaks, bus iššauti keli šūviai į viršų, o vė-

liau bus šaunama tiesiai į tvarkos ardyti siunčiamas gaujas.

PASIRUOŠĘ APGINTI SAVO TEISES

Šis sąjungininkų planas tvarkai palaikyti skelbiamas per radiją ir spaudą. Sovietų karo vadovybė, vokiečių komunistų vadai ir kiekvienas siunčiamas komjaunuolis iš anksto žinos, kas jo laukia.

Jei jie vis dėlto bandys įsiveržėlius į sąjungininkų sektorius, ant jų kris visa atsakomybė.

Amerikos karo vadovybė pasiekė, kad ji gausi įsakymą ginti JAV teises Berlyne ir kad ji neeis niekam jų užurpuoti.

Belgai susitarė dėl kompromiso

BRIUSELIS, Belgija, bal. 23 d. — Belgijos liberalų partijos vadovybė principu priėmė karaliaus Leopoldo III pasiūlytą kompromisą.

Liberalai sutiks leisti karaliui grįžti ir perleisti sostą sūnui Badouin.

Bet liberalų partijos vadai nepasitiki regento paskirtu premjeru Paul van Zeeland. Jis yra žinomas, kaip didelis su naciais bendradarbiavęs ir stambius fabrikantus palaikantis karaliaus šalininkas. Turės būti sudarytas kitas kabinetas.

—Visi Triesto darbininkai, įskaitant ir komunistus, paskelbė protestą prieš jūgoslavų vartotus teroro mteodus vadina-
mų "rinkimų" metu.

Potvynis N. Dakotoje

ALMONT, N. D. — Prasidėjo potvynis, kai ėmė tirpti sniegas, kurio prikrito daugiau nei šio miesto gyventojai atsimena.

Vienur pabrango, kitur atpigo

NEW YORK, N. Y., bal. 23 d. — Tarptautinės Darbo Organizacijos surinkti duomenys rodo, kad 1949 metais vienur pragyvenimas pabrango, o kitur jis šiek tiek atpigo.

Austrijoje pragyvenimas pabrango net 27,5 procentais, Didžiojoje Britanijoje — 3,7%, Islandijoje — 4,9%, Suomijoje — 4,7%, Portugalijoje — 3,9%, Peru — 19%, Meksikoje — 6,8%, Burmoje — 3,5%, Pietų Afrikos Sąjungoje — 2,4%, Kanadoje — 8%, Ispanijoje — 7,9%, Graikijoje — 6,7%, Stambule — 6,4%, Olandijoje — 5,4%, Čilėje — 20,6%, Brazilijoje — 6,1%, Kolumbijoje — 4,2%, Japonijoje — 4,7%, Irlandijoje — 2%, ir Australijoje — 9,9%.

Prancūzijoje pragyvenimas atpigo 1,3%, Šveicarijoje — 2,6%, Italijoje — 5%, JAV 2,3%, Filipinų salose — 8,9%, Irane — 9,6%, Indonezijoje — 15,1%, Izraelyje — 12,6%, Urugvajuje — 1,8%, Indijoje — 5,5% ir Havajų salose — 8,5%.

Siūlo sustiprinti laisvės kovą

PHILADELPHIA, Pa., bal. 23 d. — Harold E. Stassen, vie-toje šalto karo, siūlo sustiprinti kovą už laisvę.

Jis reikalauja, kad JAV šal-taro karo obalsiai būtų paversti laisvės obalsiais. Jis pataria reikalauti daugiau laisvės Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos gyventojams.

Jam atrodo, kad reikia reikalauti daugiau laisvės pačios Rusijos gyventojams.

—Philip Jessup vakar atskrido į Londoną. Jis tarsis su britais ūkio ir užsienio politikos reikalais. Paryžiuje bus ir prancūzų atstovai. Jis paruošė gegužio mėnesį planuojamą trijų užsienio ministrų konferenciją. Britų spauda labai šiltai sutiko Jessupą ir jo pagalbininkus.

—Vyriausybė parėmė streikuojantiems Londono uosto darbininkams pradėti darbą. Tai būsiąs geriausias kelias konfliktui likviduoti.

Vėliausios žinios

—Trečiądienį rengiasi streikuoti geležinkelio pečkuriai, jei nepavyks susitarti. "Santa Fe" geležinkelio vadovybė paskelbė, kad ji negalinti pasizadėti laiku nuvežti prekių.

—CIO automobilių unijos vadovybė sako, kad streikas ilgai užsities, jei šiomis dienomis nepavyks susitarti su "Chrysler" korporacija dėl naujos sutarties. Atrodo, kad paskutinėmis dienomis kilo nesklandumų.

—Vakar ryte komunistų karo jėgos įsiveržė į Hoiho miestą, Hainan salos sostinę. Atrodo, kad kiniečių karo jėgos sostinės visai negynė, nes komunistai miestą paėmė be mūšio. Pranešimas iš Hong Kongo sako, kad komunistams pavyko įsistiprinti Hainan salos šiaurėje. Atrodo, kad visas rytinių salos pakraščių frontas iširo, komunistai veržiasi salos gilumon.

—Rytų Vokietijos protestantų tikybinkai vakar bažnyčiose reišė protestą prieš komunistų pastangas persekioti tikinčiuosius.

—Urugvajuje ir kelse Argentinos provincijose vakar siautė didelė audra. Keli žmonės neteko gyvybės, padaryti dideli nuostoliai.

—Senatoriai Hickenlooper ir Taft reikalauja, kad "Amerazija" byla būtų atnaujinta ir išnagrinėta. Subkomitetas taip pat nori šį klausimą ištirti. Paskutinių tyrinėjimų metu paaiškėjo, kad Jaffe buvo sovietų šnipas. Byla buvusi nutraukta todėl, kad vienas vyriausybės atstovs nedavęs reikalingų informacijų apie "Ameraziją".

—Aukštas pareigūnas tvirtina, kad JAV yra nutarusios nesitraukti iš Berlyno ir nedaryti rusams jokių nuolaidų. Jei sovietų kariai bandys naudoti vokiečių komunistus, amerikiečiai kulkosvaidžiais gins savo teises. Pareigūnas sako, kad Berlynas bus bandomoji vieta sovietų užsimojimams iširti.

—Trygve Lie vakar pasiuntė sveikinimo telegramą Dr. Weizmanui, Izraelio prezidentui, vė-lar minėjusiam valstybės dviejų metų sukaktį.

Italija gali sulaužyti sutartį

ROMA, Italija, bal. 23 d. — Italija greičiau sulaužys taikos sutartį, negu atsisakys savo žemių Triesto srityje, — parlamentui pareiškė užsienio ministris Carlo Sforza.

JAV, Didžioji Britanija ir Prancūzija 1948 metais pasiūlė atiduoti Italijai visą Triesto sritį, įskaitant dabar jūgoslavų laikomą ruožą, bet Sovietų Sąjunga priešinosi.

Sforza sako, kad kitos valstybės jau sulaužė sutartį blo-giams tikslams, Italija galinti tai padaryti geriems tikslams.

N. Zelandijos atstovas išvažiuoja

MASKVA, Rusija, bal. 23 d. —Naujosios Zelandijos atstovas Patrick Costello buvo užėjęs į sovietų užsienio ministeriją ir pranešė Andrei Gromyko, kad gegužio pradžioje visas pasiuntinybės štabas išvažiuoja namo.

Su Rusija nėra jokios prekybos, tuo tarpu sovietų valdžia labai daug reikalauja už rublį.

Tarptautinėje biržoje sovietų rublis yra bevertis, o rusai nori, kad Maskvoje už jį būtų mokama 25 JAV centai. N. Zelandija, negali mokėti tokių didelių sumų. N. Zelandijos interesus atstovaus britai.

Egipto karalius jau susituokęs

DAMASKAS, Sirija, bal. 23 d. —Beirute leidžiamas arabų dienraštis tvirtina, kad Egipto karalius Farukas jau susituokęs su 17 metų studente Nariman Sadek.

Laikraštis sakosi patyręs iš patikimų šaltinių, kad Egipto gražuolė jau gyvenanti karaliaus rūmuose. Karalius Farukas, brangenybių krautuvėje pamatęs susituokti su kitu norėjusią gražuolę, išskyrė sutuoktuves, josios sužadėtinį išsiuntė užsienio tarnybon, ir pats susituokė.

Tvirtinama, kad gegužio 6 d. bus padarytas oficialus pranešimas apie karaliaus sutuoktuves.

—Adm. Thomas C. Kinkaid, kuris karo metu vadovavo Leytės mūšiui, eina atsargon.

KVIEČIA GYVENTOJUS VIENINGAI STOTI LAISVĖS KOVON

Apsaugos sekretorius Johnson sako, kad JAV skuba gaminti galingas kovos priemones

WASHINGTON, D. C., bal. 23 d. — Gresia rimtas pavojus ne tik mūsų kraštui, bet ir visai mūsų civilizacijai, — vakar vakare pareiškė sekretorius Dean Acheson. Jis pasakė kalbą Amerikos Laikraščių Leidėjų Draugijai, ji buvo transliuojama per radiją.

Sekretorius sako, kad Sovietų Sąjunga nori užvaldyti pasaulį, tuo tarpu JAV sunaikinamas yra svarbiausias sovietų valdovų tikslas. Niekad valstybės sekretorius nevartojo tokių aiškių ir tokių griežtų žodžių Sovietų Sąjungos atžvilgiu.

—JAV bandys rasti bendrą kalbą susitarimui su Sovietų Sąjunga, — sako Acheson, — bet joks susitarimas nebus galimas, kol Kermaliaus valdovai neatsisakys nuo agresijos. Tikras užpuolimo pavojus yra didžiausia kliūtis kiekvienam bandymui susitarti su Sovietų Sąjunga. Žodis "agresija" reiškia ne vien karišką užpuolimą, bet vedamą propagandos karą ir slapta pastangas palaužti kitas valstybes iš vidaus.

Sekretorius siūlo krašto gyventojams priimti 6 punktų programą kovai prieš Sovietų Sąjungą ir visus diktatorius. Jis nori, kad kiekvienas amerikietis pareiškėtų savo įsitikinimą laisvę ir pasiryžimą kovoti už ją. Pasiryžimas ginti lais-

vę visais laikais sukeldavo didžiausios baimės diktatoriams.

Sekretorius pataria vartoti visas priemones skelbti laisvės sąvokas vertę kiekviename pasaulio kampe, sustiprinti JAV apsaugas, pagerinti gyvenimo sąlygas JAV ir kituose pasaulio kraštuose, organizuoti pasaulį laisvės kovon ir ieškoti būdų susitarti su Sovietų Sąjunga.

Dean Acheson baigė kalbą pareiškimu, kad JAV yra pasiryžusios neleisti komunistams palaužti šio krašto galios, jos yra pasiryžusios pagelbėti bet kuriai tautai, pasiryžusiai kovoti už savo laisvę.

Krašto apsaugos sekretorius pareiškė, kad JAV skuba gaminti nepaprastai galingas kovos priemones. Sekretorius, dar-rydamas pusmetinę departamanto reikalų apžvalgą, sako, kad atomo arsenale šiandien jau yra ne mažas skaičius įvairios rūšies ir įvairaus dydžio bombų.

Jis pripažįsta, kad JAV karo jėgos yra negausios, bet jų pajėgumas yra nepaprastai didelis. Jos turi tokius ginklus, kurių neturi jokia kita kariuomenė. JAV karo tarnyboje dabar yra 1,551,000 žmonių. Kraštas turi 36,000 lėktuvų. Jau paskirti pinigai dar 5,400 lėktuvų įsigyti.

BALTIJOS JÜROJE RASTA KULKŲ SUKAPOTA JAV LAKŪNŲ PLŪDĖ

Pataria suimti 10 sovietų karių ir laikyti juos įkaitais už dingusius JAV lakūnus

STOCKHOLM, Švedija, bal. 23 d. —Švedų žvejų laivas ketvirtadienį rado kitą JAV lakūnų plūdę, tvirtina dienraštis "Dagens Nyheter".

Pranešimas iš Goteborgo salos uosto Vendbyrg Port sako, kad ant plūdės yra angliški užrašai. Yra pagrindo manyti, kad ji priklauso lėktuvui, kurį baltandžio 8 dieną sovietų lakūnai numušė Baltijos jūroje.

Policijos kapitonas Arlkestrom, apžiūrėjęs parvežtą plūdę, tvirtina, kad ji yra sukapota kulkosvaidžių kulky.

PLŪDĖ BUS ATIDUOTA AMERIKIEČIAMS

I Goteborgą atvežta plūdė tuoju bus atiduota amerikiečiams, kad jie galėtų patikrinti, ar tikrai ji buvo laivyno lėktuve "Privateer".

Plūdės viduryje yra kulkos pramušta stati skylė, o kitos skylės eina dviejų colių atstumoje viena nuo kitos.

Praeitais savaitės pradžioje buvo rasta viena plūdė. JAV reikalavo atlyginti už numušėtą lėktuvą, bet sovietų vyriausybė atsisakė svarstyti šį klausimą.

—General Motors Corporation praeitais metais išmokėjo 10 direktorių keturis milijonus dolerių. Korporacijos prezidentas Charles E. Wilson ir viceprezidentas Albert Bradley gavo po pusę milijono dolerių.

Pataria sulaikyti 10 sovietų karių

PHILADELPHIA, Pa., bal. 23 d. —JAV vyriausybė turėtų suimti 10 sovietų karių ir jųrininkų, dabartiniu metu esančių Amerikoje, ir laikyti juos įkaitais, kol rusai neatiduos 10 JAV lakūnų arba nesumokės už padarytus nuostolius, — sako gen. William J. Donovan, kuris karo metu vadovavo strateginės tarnybos įstaigai.

Gen. Donovan atrodo, kad lakūnai dar gali būti ir nenužudyti. Jis nesistebėtų, jei sovietų policija juos būtų pagrobusi.

Komunistai nutarė pakarti du čekus

PRAGA, Čekoslovakija, bal. 23 d. —Komunistinis teismas nutarė pakarti du čekus už tariamą šnipinėjimą JAV.

Oficialus pranešimas sako, kad maj. Jaromir Nechansky prisipažinęs prie šnipinėjimo tinklo organizavimo. Jam pareiškė 28 metų amžiaus studentas Valeslav Wahl. Jiedu turėję radijo siųstuvus, kuriuos būtų naudoję karo metu.

Myloš Sprysl gavo 20 metų, Jiri Dohnalek — 20 metų, Zdenka Vackova — 18 metų, o Karl Loris — 25.

—Japonijoje rastas Amerikos lėktuvo lauzas, nelaimėjį žuvo 35 žmonės.

IS LIETUVIU GYVENIMO

ATZALYNAS PRIE METU BAIGMES

(TEATRINIS REPORTAZAS)

Štai, pirmieji teatrinio darbo metai šiame krašte "Atžalynui" artėja į pabaigą. Pramuštgalvis ir nesenstas Molieras pavasariškoje vakaro nuotakoje atneša naują spektaklį ir porai valandų spalvingo džiugėsio... O po to — sudiev iki rudens, kurio darbai tebėra sumanymų ir planavimų stadijoje.

Šia proga ir panorau iš arti pamatyti šių jaunuliškos energijos nestingančių, entuziastų ruošą naujam spektakliui, kad su mieliais skaitytojais, kuriuos domina mūsų teatrinė kultūra, pasidalinus viena kita mintim apie atžalyniečių šioje šalyje nueitąjį kelią, jų rūpesčius ir ateities siekimus.

Laikrodžio rodyklei artėjant prie vidurnakčio valandos, pakliuvau į vienos nuošalios gatvės apskurusių namų rūšį, kuriame, tarytum senovės revolucionierių būstinėje, virė karštingas darbas: vieni maiše pirokseliną, kiti užtaisinėjo bombas, o dar kiti — ruošė atentatui planus... Čia didžioji "Atžalyno" vaidintojų dalis, nuo "primadonos" (Kelečiaus) iki administratoriaus (Gasiūno), atsiraitoję rankoves maiše dažus, tašė lentas, ir dar kažką plovė, ir dar kažką kalė, o iš kampo šypsojoms numesta Moliero akis... Čia užtikau ir pačius "konspiratorių" vadus: rež. Jurgį Blekaitį ir dail. Albiną Bielskį, kurie tyliame sąmokse, ant įvairiausių škiečių sulinkę, aptarinėjo scenovaizdžio detales, kostiumus, šviesas ir kitokius paprastam nemirtingajam sunkiai suvokiamus dalykus, kurių fone atgims žaismingas ir nuostabus gyvenimas, vertingas pamiršti pilkajį kasdienybę...

Tačiau, šiuo kartu, mano vėlyvo "vizito" tikslas buvo ne tiek susipažinimas su jų "laboratoriniu" darbu, kiek noras iš "Atžalyno" meninio vadovo (jei tokiu jį galima pavadinti) J. Blekaičio išgauti vieną kitą pasisakymą apie netolimoje pratyje atliktus darbus, ateities planus, o taip pat ir apie būsimą spektaklį — Moliero "Tariamąjį ligonį". Todėl ir didžioji dalis toliau dėstomų minčių jau nepriklausys šio rašinio autoriui, kuris pasilieka tik perteikėjo vaidmenyje.

PRANESIMAI

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 25 d. 8 val. vakaro, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Visi nariai ir malonėkite gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi bus renkami darbininkai Suvalkiečių Draugijos Choro parengimui, kuris įvyks bal. pabaigoje. K. Kazlauskas, raš.

LOVEKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dëlkitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pasaukt: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 S. Harlem Ave. Reliance 5-0763
Portsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

2-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PRIMAD., BALANDŽIO 24, 1950

Atsigrįžtant į prabėgtąjį šių metų kelią — tiek triūso, tiek neįsimiegotų naktų, jaudinimosi ir — gražaus, pakilaus, vieningo darbo, sulýdinusio kolektyvą! O visumoje — taip, mažai vaisių... Štai, tik trečias pilnas spektaklis per beveik ištisus metus ir tik penkta proga su tais spektakliais išeiti scenon, nes "Svetimos plunksnos" buvo suvaidintos tris kartus, o "Rakietą į mėnulį" — tik vieną... Tiesa, buvo smulkesnių pasirodymų, kaip "Moliniai milžinai" ar tremtinių kalvarijas vaizdavusi pantomima Čikagos Gelžkelių Parodoje, tačiau tai buvo labiau duoklė visuomenės reikalams, negu tiesioginis meninis darbas.

Būtų galima daug priimamtuoti, dėl ko darbas toks nenusis, ir kad susijungimui visų jėgų truko kažkokios fatališkos, nematomos jėgos, ir kad ateitis nerodo pragiedrulių. Bet visa tai būtų gerokai beprasmiška. Ar ne geriau — vis dėlto ir nežiūrint į juodžiausią juodumą — dirbti toliau?

Ir "Atžalynas" dirbs. Ar skambesnių vardų kolegos teiksis nusileisti iš olimpinų aukštųjų, į kurias juos įkėlė jų pačių laki vaizduotė, ir ar jie spras vieningo darbo reikalą **lietuviško teatro** vardų, ar ne, — vienas ar ne vienas, "Atžalynas" dirbs toliau. Gal labiau nei kiti (nes išlaidesnis pastatymas), sunkiai kovojas su medžiaginiais nepritekliais, jis neprasys suburti "mecenatų", kurie atpalaiduotų sveikus ir darbingus aktorius nuo reikalo patiems užsidirbti duoną. Jis taip pat neribos savo skaičiaus kokia penkiolika "išrinktųjų", nes tokių, deja, ne tik savo tarpe, bet ir artimoje čikagiskėje aplinkumoje nemato... Jie įžiūrimi tik tolimame Bostone, Baltimorėje, Brooklyne... Priešingai, kolektyvas svajoja apie naujus, dar neišnirusius paviršių talentingus žmones, kurie atneštų talkon savo naujas individualybes ir meilės teatrui. Jeigu amatinis pasirėngimas tūlame nužudo menininką, ir menkas dle-riukas arba dar menkesnė ambicijėlė pasidaro reikšmingesnė, negu teatras — nereikia teatrui tokių "pasiruošusių" žmonių.

Meniui niekas niekad nėra tiek pasiruošęs, kad liktų laisvas nuo reikalo siekti — atsieit, kurti, Teateina jaunimas — jaunus dvasias, ryžtu, kultūringas, suprantas kultūros reikalo svarbą, noris ir gebas mokytis ir siekti naujo.

"Atžalyno" siekimas — studijinio darbo vis didesnis akcentavimas, mokantis tiek vadinės, tiek ypač lietuvių teatre apieistos inšorinės — žodžio ir judesio technikos.

Su Molieru baigiasi atnaujinimai, tiksliau — nauji variantai repertuaro, daugiau ar mažiau paruošto tremtyje. Ateinąs ruduo neša šukį — naujas, geras veikalas ir geras spektaklis. Ir ne taip svarbu, ar tą spektaklį visi supras ir įvertins, ar jis patiks masėi: svarbu, kad juo gyventų ir su juo mirtų teatras ir kad juo būtų siekiama sava, nauja sceninė išraiška.

Baigiant — keli žodžiai apie ruošiamąjį Moliero "Tariamąjį ligonį". Rež. J. Blekaitis ir dail. A. Bielskis ruošia pastatymą, išeidami iš idėjos: moljeriškas farsas šiandien nebėra nei buities, nei charakterio satyra — jo "aktualioji" medžiaga yra atgyvenusi, kaip ir anoji epocha, ir jos gaivinimas, akcentuojant buitį, būtų beprasmiškas. Tačiau Moljero teatrinės vertybės,

jo spindis smojus, jo situacijų ir dialogų meistriškumas, jo pažinimas pačios netinkamos žmogaus prigimties — štai, yra elementai, kurie leidžia jo teatrui iki šiandien likti gyvesniam už daugelį naujagimių veikalų. Teatralinis groteskas, kuriame viskas leista, jei išsiteisina iš kuriančio, improvizuojančio aktorius vidinės būtinybės — džiaugtis pačiu kūrybos procesu ir žaisti; tikslus skrendas vyksmas, drąsiai įpavidalinta ir sukomponuota meninė visuma, susidedanti iš daugelio atskirų mozaikiškų detalių — toks ruošiamojo spektaklio pobūdis (čia akcentuojame žodį spektaklis, norėdami pabrėžti jo primatą prieš bet kurį sudedamąjį komponentą, net ir patį veikalą).

Reiktų detalesnių ir tikslesnių studijų aptarti ir pagrįsti čia skelbiamiems komedijos pastatymo principams — tačiau aktualiai visu tempu besivystantis darbas neleidžia tam atsidėti. Galų gale, ko bevertos teorijos, jei jų bent siekimo neparodys praktika?

Tad — į spektaklį.

Pažvelgiau į laikrodį — jo rodyklė buvo praslinkusi pro vidunaktį. Dar kelios valandos ir — šie žmonės išsibarstys milijoninio miesto gatvėmis, skubėdami kas į skerdyklas, kas į geležies fabrikus, o kas — tešlos minkytis... Tačiau, atėjus nakčiai, jie vėl tarytum anie pasakų nykštukai, prie miegančios karalaitės karsto susirinks, kad ją nors vienai vienai valandai prikelus...

Taip, dabar aš tikiu, kad šie žmonės tikri scenos meno mėgėjai. Profesionalais jie, tikriausia, ir nesugebėtų būti, nes jie geriau linkę atiduoti, negu — gauti...

Šaltimiero Radio Klubo sueiga

Evergreen Country Club patalpose suvažiavo klubo nariai ir rėmėjai ir entuziastiškai pritarė valdybos paruoštai programai.

Planus bei mintis pateikė susirinkimui policijos departamento narys cap. Wm. Balsweck. Dariaus Girėno American Legion posto karininkas A. Kasper, Lietuvos Vyčių Centro pirm. J. Juozaitis, orkestro vedėjas Mikas Batutis, Dariaus Girėno moterų skyriaus atstovė Susan Krause, Don Varnas moterų skyriaus atstovė Mrs. Daresch, Marquette Parko kolonijos veikėja Donna Kaminskas ir Gary, Ind. veikėja Ona Jan-kauskienė.

Radio programos pusvalandžio vedėjas pats Povilas Šaltimieras sveikindamas pareiškė, kad ruošiamas **šurum-burum**, Motinos Dieną gegužės 14 d. 5:50 val. po pietų visoms motinoms pagerbti plačiai visuomenei, seniems ir naujiems, lietuviams, visų pasilinksminimui.

Šurum-burum meninė programos dalis susidės iš lietuviškų ir anglišių muzikos kūrinių ir liaudies bei klasikinį dainų ir šokių, deklamacijų ir orkestro numerių. N.

"NAUJIENAS" skaito, visu srovai, žmonės: darbininkai, biznieriiai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

Mergaičių vakaras

SALLY ALEKSIŪNAITĖ

Čikagos Lietuvių Ratelis sta- to visą mergaičių programą sekmadienį, balandžio 30 diena, Čikagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Bus oktetas ir kvartetas mergaičių, neseniai atvykusių iš Vokietijos, kurios dainuoja ir groja muzikos instrumentais. Šios dvi grupės mergaičių bus vadovaujamos vienintelio vyro programoje, visiems žinomo kompozitoriaus prof. Antano Pociaus. Rengėjai labai džiausiasi, kad dalyvaus programoje talentinga jauna balerina Genovaitė Giedraitytė, kuri pagarsėjo tarpe Čikagos šokėjų. Vakaro solistė žinoma lietuvių radijo ir scenos vaidintoja Akvilė Ančiūtė. Vieno veiksmo mergaičių komediją "Ponia Pipse ir panelė Tipse" vaidins panelės Salomėja ir Uršulė Aleksiūnaitės, Akvilė Ančiūtė ir ponja Eugene Rhodes. Po programos šokiai ir vaišės. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Programos pradžia 5:00 val. popiet.

Čikagos Lietuvių Ratelis sta- to visą mergaičių programą sekmadienį, balandžio 30 diena, Čikagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Bus oktetas ir kvartetas mergaičių, neseniai atvykusių iš Vokietijos, kurios dainuoja ir groja muzikos instrumentais. Šios dvi grupės mergaičių bus vadovaujamos vienintelio vyro programoje, visiems žinomo kompozitoriaus prof. Antano Pociaus. Rengėjai labai džiausiasi, kad dalyvaus programoje talentinga jauna balerina Genovaitė Giedraitytė, kuri pagarsėjo tarpe Čikagos šokėjų. Vakaro solistė žinoma lietuvių radijo ir scenos vaidintoja Akvilė Ančiūtė. Vieno veiksmo mergaičių komediją "Ponia Pipse ir panelė Tipse" vaidins panelės Salomėja ir Uršulė Aleksiūnaitės, Akvilė Ančiūtė ir ponja Eugene Rhodes. Po programos šokiai ir vaišės. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Programos pradžia 5:00 val. popiet.

Čikagos Lietuvių Ratelis sta- to visą mergaičių programą sekmadienį, balandžio 30 diena, Čikagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Bus oktetas ir kvartetas mergaičių, neseniai atvykusių iš Vokietijos, kurios dainuoja ir groja muzikos instrumentais. Šios dvi grupės mergaičių bus vadovaujamos vienintelio vyro programoje, visiems žinomo kompozitoriaus prof. Antano Pociaus. Rengėjai labai džiausiasi, kad dalyvaus programoje talentinga jauna balerina Genovaitė Giedraitytė, kuri pagarsėjo tarpe Čikagos šokėjų. Vakaro solistė žinoma lietuvių radijo ir scenos vaidintoja Akvilė Ančiūtė. Vieno veiksmo mergaičių komediją "Ponia Pipse ir panelė Tipse" vaidins panelės Salomėja ir Uršulė Aleksiūnaitės, Akvilė Ančiūtė ir ponja Eugene Rhodes. Po programos šokiai ir vaišės. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Programos pradžia 5:00 val. popiet.

Čikagos Lietuvių Ratelis sta- to visą mergaičių programą sekmadienį, balandžio 30 diena, Čikagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Bus oktetas ir kvartetas mergaičių, neseniai atvykusių iš Vokietijos, kurios dainuoja ir groja muzikos instrumentais. Šios dvi grupės mergaičių bus vadovaujamos vienintelio vyro programoje, visiems žinomo kompozitoriaus prof. Antano Pociaus. Rengėjai labai džiausiasi, kad dalyvaus programoje talentinga jauna balerina Genovaitė Giedraitytė, kuri pagarsėjo tarpe Čikagos šokėjų. Vakaro solistė žinoma lietuvių radijo ir scenos vaidintoja Akvilė Ančiūtė. Vieno veiksmo mergaičių komediją "Ponia Pipse ir panelė Tipse" vaidins panelės Salomėja ir Uršulė Aleksiūnaitės, Akvilė Ančiūtė ir ponja Eugene Rhodes. Po programos šokiai ir vaišės. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Programos pradžia 5:00 val. popiet.

Buvusis komunistų vadas Louis Budenz (kairėje) senato užsienių reikalų subkomitetui pareiškė, jog Owen Lattimore priklausė raudonųjų grupei, kuri šnipinėjo Amerikoje.

Fred Valera atsisveikina su savo tėvais Čikagos kalėjime. Už nužudymą Alberto Brody jis ir Alfonso Najera buvo nubausti mirties bausme, — pasodinti į elektros kėdę.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas, yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

"Naujienu" rėmėjai

Magdalena Makovecka Mack

Ponia Makovecka Mack yra mano ilgų metų pažįstama net iš Lietuvos, gyvena 3035 W. 53rd Place, Chicago 32, Ill. Yra draugiško ir linksmo būdo, santykiuoja su visais samoningais lietuviais. Priklauso įvairioms organizacijoms ir jas remia. Užsirašė "Naujienas"; sako, kad be "Naujienu" tai kaip be šviesos. Ponia Mack sako skaitanti "Naujienas" nuo pat pirmojo numerio.

Mike Povilionis

Ponas M. Povilionis šia proga atsinaujino "Naujienas". Jis geras tautietis ir pastovus "Naujienu" skaitytojas. Priklauso keletui organizacijų ir jose veikia. Yra draugiškas žmogus, turi daug draugų. Gyvena 4403 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Ill.

B. Dikčius

Ponas Bruno Dikčius šia proga užsirašė "Naujienas". P. Dikčius geras lietuvis, "Naujienu" skaitytojas, ir rėmėjas. Be "Naujienu", sako, neįmanoma. Jei visi lietuviai taip būtų sąžiningi, tai mūsų tautinė gerovė būtų visiems pavyzdys. Bruno yra dar gana jaunas, mandagus ir draugiškas. Todėl turi gerą vardą. Gyvena 7000 So. Campbell Ave., Chicago 32, Ill.

M. Miravičius.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dailiui, kad pačios Naujienos yra naudingos

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CINCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tiesa kurie gyvena kitose miesto dalyse gaušine koplyčią artina jių namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 K.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE. CINCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 1003

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0731

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not. Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Telefonas BEverly 8-3632

Skaitytojų Balsai

GALVOK, KĄ KALBI...

(LAISKELIS PONUI VIDMONTUI)

Šių metų kovo mėn. 7 d. (ne 4 d., kaip p. Vidmontas pastebėjo) "Naujienu" Nr. 55 "Jautrūs, taipogi, prasciokėliai" straipsniu atsiliepiu į tūlo Svyrunėlio straipsnio "Jautrūs yra ir seni amerikiečiai", išspausdintą š. m. vasario mėn. 18 d. "Naujienu" Nr. 41, kai kurias vietas, kuriomis įžeidžiama lietuvių tauta, tiksliau, lietuvių tautos dalis — tremtiniai. Mano straipsnį sudarė p. Svyrunėlio straipsnio citatos ir jų komentarai. Kitaip sakant, kalbėjau apie tai, kas buvo juodu ant balto parašyta, pareikšdamas, kur radau reikalingą, pasipiktinimą.

Štai, kovo mėn. 27 d. "Naujienu" Nr. 72, susilaukiau "reakcijos". Šį kartą kalba p. Vidmontas (ne Svyrunėlis?). Straipsnį pavadindamas "Prasciokėlių" vardu.

P. Vidmontai, kai Jūs rašote poleminių straipsnių, nesibijokit naudoti citatų (ištraukų) iš Jūsų oponento straipsnio. Taip ar nebūtų garbingiau? Skaitytojas turi čia pat matyti žodžius, dėl kurių teisingumo ar neteisingumo Jūs rašiusįjį ginatė ar puolė. Deja, Jūsų straipsnyje nėra nei vienos citatos.

Jūs pradadate:

"Aš neturiu palinkimo su kuo nors ginčytis, bet kadangi laikraštis turi nepaprastai didelę auklėjamąją reikšmę, tai šiais sumetimais ir prašau įdėti šį mano straipsnį į laikraštį, kad ir jie patys pamatytų save ir kad kiti juos pamatytų, nes jie dabar sulindę į avelių kailius savo nekaltus už tautą kenčiančius veidus iki ateis jų valanda..."

Ponas Vidmontai, nesistebėkit, kad su Jūsų pirmo ilgo sakinio pirmą pusę sutinku beveik be pataisymų! Mat, rašau ne tiek Jums asmeniškai, kiek "Naujienu" skaitytojams, nes, tikrai, laikraštis turi didelę reikšmę, ir tik tais sumetimais parašiau straipsnį "Jautrūs, taipogi, prasciokėliai", truputį praskleisdamas uždagą ir parodydamas, kas balta ir kas... raudona. Dėl antros sakinio dalies galiu štai ką pasakyti: jie lenda į avelių kailius ir narsiai rėkia dideliais balsais, būk esą demokratai, norėdami paslėpti savo raudonumą... Daugiaus komentarų čia nereikia.

Kalbėsim toliau. Jūs sakote: "Štai ir straipsnio 'Jautrūs, taipogi, prasciokėliai' autorius, pasivadinęs save ir jaunuoliu ir prasciokėliu, stengiasi kalbėti prasciokėlių vardu, visai pamiršdamas, kad vadintis prasciokėliu dar nereikia juo būti..."

Va, įsivaizduok, skaitytojaus, sėdi pradžioje, taip sau, šešių dešimtų metų amžiaus, buvęs tautininkų valdžios šulas, koks departamentu direktorius (gal net ministeris, kad jį galas!), per 13 metų "suokęs" ir tukęs nuo liaudies skurdo ir dar bando, begėdis, rašyti, būk pats iš prasciokėlių, netgi tebesąs prasciokėliu...

Ponas Vidmontas samprotauja toliau:

"Ir mūsų 'Prasciokėlis', straipsnio 'Jautrūs, taipogi, prasciokėliai' autorius, matyt, bus ar tik neišėjęs tą liaupsinimo mokyklą, nes moka labai gražiai apsimesti prasciokėliu ir kalbėti prasciokėlių vardu. Bet mums girdėjusiems juos suokiant per 13 metų, nesunku pažinti bei įvertinti jų norus ir siekimus..."

Ačiū už komplimentus, p. Vidmontai! Tik Jūsų spėliojimai baisiai gi naviūs ir šabloniški. Tokių, tikros pavardės nepasirašiusių, "biografų", pasiražusių "nuspėti" irgi tikros pavardės nepasirašiusio oponento socialinę padėtį, net amžių (!), mes galim paieškoti "demokratiškesnė" spaudoj... Juokingiausia, kad Jūsų "gaudomas" anonimas neturi praeities, kuria būtų galima domėtis, atseit, neturi biografijos (jei leistumėt, Jūsų pavyzdžiu, spėti, bandyčiau sakyti, kad esu bent dvigubai jaunesnis už Jus.). Tai, ką teigiau savo pirmame straipsnyje apie save, galiu pakartoti: *buvau, esu ir būsiu prasciokėlis!* Taip pat patvirtinu, kad gimiau keletui metų pralinkus po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo; kad 1940 m. Lietuvą okupavus bolševikams buvau dar moksleivis-gimnazistas: kad iki 1944 m. vidurio išskentėjau su visa lietuvių tauta dvi okupacijas, o vėliau, su lietuvių ir kitų Rytų Europos tautų tremtiniais buvau Vakarų Vokietijoje. Jeigu neturėčiau giminių anapus "uždangos", p. Vidmontai, mielai pridėčiau čia asmens žinias ir, jei būtų reikalo, foto grafiją... Gi mano tikrą pavardę ir adresą turi "Naujienu" redakcija.

Rašote (pakartotinai cituojau):

"Bet mums girdėjusiems juos suokiant per 13 metų, nesunku pažinti bei įvertinti jų norus ir siekimus..."

O aš Jums štai ką pasakysiu: jei lietuvių tautoj ir buvo kiek fašistinio elemento (visų tautininkų partijos narių dar negalima laikyti tikrais fašistais, nes dauguma jų buvo "tautininkai" dėl tarnybos!), tai nereikia, kad paskutinių 13 metų nepriklausomos Lietuvos valdovus, ypač dabartinių metų, kai eina tautos žūtinė kova už gyventi ar mirti, per tokius, kaip Jūs, t. e. d e n c i n g u s straipsnelius būtų galima išpūsti į kolioti, keikti, tartum lietuviškų tautininkų valdomos lietuviškos nepriklausomos Lietuvos režimas būtų buvęs baisesnis

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pralaina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga medžiaga lieka kune ir jūsu kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktinė dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsu paakiai patinę, vartokite **ZOLIŲ ARBATĄ SANTAS NO. 101**. Kaina \$1.10 su pristatymu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip: **SANTAS HERBS, DEPT. N 1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.**

Robert Mueller ramina savo draugę Carol Ann Cope, kuri buvo kriminališkai užpulta, o jis pats irgi buvo sumuštas. Los Angeles policija ieško nusikaltėlių.

net už dabartinio okupanto režimą. Turėkit truputėlį gėdos, gerbiama, ypač kai ir be Jūsų yra kas parašo panašiai į du "demokratiškesnius" JAV lietuviškus dienraščius. Aš neteisinu tautininkų diktatūros. Lietuvių tauta iš to pasimokė ir ateityje panašius klaidų tikrai nekartos. Tik aš, kaip ir visi tremtiniai, esame gyvi liudytojai, kas yra *savų* ir kas *okupantų* diktatūra. Mano tėvas — ūkininkas, prieš tautininkų perversmą buvo liaudininkų partijos narys. Kai po kelių metų mane nuvežė į gimnaziją, jis išpėjo, kad nesirašyčiau prie skautų organizacijos, kuri buvo tautininkų globoj ir labai propaguojama moksleivių tarpe. Atsimenu, kad, nors ir cenzūruojami, ėjo du opoziciniai dienraščiai "Lietuvos žinios" ir "XX Amžius" bei daug tautininkams nepalankių kitų periodinių ir neperiodinių leidinių. Atsimenu, kaip išjuokdavom nesibijodami jaunalietuvius, dėvėjusius tikrai fašistiską uniformą, tačiau ir su tais blizgučiais beveik nepriėjusius provincijoje, kas rodo lietuvių-ūkininkų atsparumą prieš tautininkus. Priskaitę čia ne dešimtis, ne šimtus, o tūkstančius pavyzdžių, kuriuos galėtumėm palyginti, kiek skirtinga lietuviškų tautininkų diktatūra nuo bolševikinio internacionalo diktatūros. Baigdamas ta tema vėl pakartosiu, kad neteisinu tautininkų, kad mūsų tauta darė klaidų, bet kad būtume patys jas ir atitaisę be mongolų pagalbos. Jei Jūs, p. Vidmontai, biauroat "juos", tai "jū" išties dešimtmetis nebėra. Jeigu Jūs bandot kažką "įtartino" išknisti iš mūsų, tai "mes" esame *lietuvių tauta*, ūkininkų tauta, nemažiau 75% šalies gyventojų tik vidutiniai ir smulkūs žemdirbiai, taigi, prasciokėliai.

Taip, p. Vidmontai, iškėliau tai, ką Jūs pirmoje savo straipsnio pusėje kalbėjote rimčiau (nors tendencingai, neteisingai, pikta). Dabar gi antra pu-

sė. Kad nulėmus straipsniui "didžiausią pasisekimą", imta, ir įdėta, tariamas "dialogas" su tariamu buvusiu prasciokėliu (oho, čia jau tikru, be ka-bučiu!), kuris, kaip sakote, "...beveik ir paskatino mane rašyti..." Kitaip sakant, iššaukė kažkur glūdėjusias "mūzas". Na, leiskit manyti, kad to dialogo nebuvo, kad viskas labai dirbtina, kad tai tik žurnalistinis triukas. Tegu... Čia jau prasideda "tikras šėdėvas":

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISUOMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADĖKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAR ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

Kviečiame visus atsilankyti į Budriko Pavarasinį Ispardaviną gerų naujo stiliaus rakandų, karpetų, pečių, šaldytuvų, skalbinių mašinų, dulkių valytuvų, radio, TELEVIZIJOS SETŲ, lempų, rašomų mašinėlių, auksinių plunksnų, jewelry, deimantinių žiedų, laikrodėlių, sidabro ir auksu papuošalų.

Ivairių rekordų, pianų, akordionų, spinet pianų.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

PREKYBOS NAMAI, 38 METAI PREKYBOJE.

3241 So. Halsted Street

Telefonas: CALUMET 5-7237.

Žymi lietuviška radio programa leidžiama 21 metai kiekvieną sekundę, kaip 5:30 val. popiet Chicago laiku iš stoties WCFL, 1,000 kilocycles, 50 tūkstančių spėkos, su dideliu orkestru.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sutaupas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

"Jis priėjęs tarė:

"Tai matai, Tamsta, jie mus apgavo."

"Kas ką apgavo?" — paklausiau nustebeds.

"Nagi mūsų buvusieji vadai bei karžygiai..."

Deja, čia ištiesai cituoti nebegalima, nes bijau, kad "Naujienu" gali nespausdinti tokio ilgo Jūsų prasciokėlio svaichiojimo antruktart. Ale ko tik neprikalbėta: karžygiai, ordinai, vada! su nagaikom, draudimai vesti prasciokėlių dukras, didžiulės algos, nenau-dėliai, pasiūtamas važiuojant laivu, neteisūs kapitonai, blogos Rezistencijos Vadovybės atestacijos (!), etc., etc. Visas jovalas! P. Vidmontai, leiskit drąsiai manyti, kad Jūsų "didvyrio" būta girta, kad tas nesąmones Jums šnekėjo (jei nenorit nemalonesnio žodžio išgirsti). Dievaži, mažiau siai 99% skaitytojų, bandžiusių sprasti Jūsų paduodamo "pasipiktinuso" monologą, bus tos pacios nuomonės, kaip ir aš. Tas vargšelis, paskatines (!) Jus rašyti atsakymą į mano straipsnį "Jautrūs, taipogi, prasciokėliai", Jūs patį apsvaigino, supainiojo ir, jam baigus, Jūs prabylat:

"Taip, taip, pagalvojau. To žmogaus galvoje yra tiek pat logikos, kiek anų 'prasciokėlių' karžygių' drąsos žiūrėti savo gėdai į akis ir nerauti..."

Baigdamas, tarp kitko, Jūs išeinat su linkėjimais "geros valios žmonėms". Deja, aš Jums trumpai palinkėsiu... geros valios! Taipgi patarsiu nekovoti prieš vėjo malūnus, kurie, jei kada ir egzistavo, seniai yra sugriauti. Vėčiau paieškokit prieš raudonų kailių apsidengusio ir šiandien be perstoimo geriančio mūsų tautos kraują. Mes, lietuviai — prasciokėliai visada kovosim už mūsų tautos laisvę bei demokratiją, nesvarbu, kur mes bebūtume.

Prisiminkit priežodį: *nekalbėk, ką galvoji, bet galvok, ką kalbi!*
—PRASCIOKĖLIS

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skyrus priima dra bužius, maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kass negalite atnešti — pasaukite LAFayette 3-3617, o Mr Kass paims jūsų auką.
—J. K. Echeris, pirm.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, ke-nuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. popiet iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Sessler namas, 1641 Wabansia Ave.

JUODŽEMIS

CINDERS & HUMUS
CEMENTO DARBAS
Šaukūt: VI 6-3766
R. CARLSON

1524 W. 63rd ST.
TEL. PROSPECT 3440

Cor. 63rd and Justine
Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Išimtinai Malevos, Sienu Popierius ir Langams Uždagų Krautuvė.

DIDELIS ISPARDAVIMAS EINA DABAR!

Bergman's Medium Gloss Finish kiekvienam namui — dailiausiu spalvų ir balta... Gal. \$4.39
Bergman's Best Interior Gloss dėl virtuvų ir maudynių, balta ir vėliausiu spalvų, Spec. už gal. \$4.25
Bergman's Velvet Flat Oil Paint, planuma — nėra geresnės, balta ir spalvota. Spec. už gal. \$3.49
Aplankykit Bergman's ir gausit draugišką patarimą kaip maituoti ir dekoruoti jūsų namus ekonomiškesniu būdu. Popiera apri-muojama Dykai. Pristatom dykai. Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Bergman's neturi jokių skyrių. Valandos: Atidara: Pirmadienį ir Ketvirt. iki 9:00 vak. Antr., Treč., Penktad. ir Šeštad. iki 6 popiet.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25) — skėmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dekingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 18... (\$1.25). Suraminanti ir skausmus mažinanti. Didelis palengvinimas kenčiantiems pilvo ulcerius.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 96—(\$1.25). Vartojama ir rekomenduojama daugelio dėl nustabus palengvinimo Gall Bladder nesmagumo ir kepenų netvarkos.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 9—(\$1.25). Daugelis vartotojų randa šią arbatą labai puikią esant kaip visokieropam tikslui Biterius ir apetito paakstintoja.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJŲ Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00) duoda STEBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritės, krūtinių, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kųjų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina krevoj apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susitrukusius nuodus.

Atelkite arba atsaukite "money order" Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.

Z. G. STANIS CO.
2822 ARCHER AVENUE
CHICAGO 8, ILL.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kurie esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitai so trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo se atsitikimuose egzaminavimas da romas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokyklos vaikus.

Važiuoju į namus.
Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Sėdėdome iki 6 valandos vakaro, o Nedėlioį pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas

6559 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859. Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisyimas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien. Išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyriną, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo iverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, nežiūrite skai-tyti, užkeikt pasitarit pas Dr. Michel —nieko nekainuos.

Antras aukštus.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras naturnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampus 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave.

CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius.

Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.

Saukite: YArds 7-7381.

CHRONISKI NEGALAVIMAI

Reumatizmas - Podagra

Skilvio ir Zarnų Suirimas

Sinus ir Bronchų Padėtis

VEIKIA NATURALUS GYDYMO METODAI

DAUG KARTŲ KAI VISI KITI METODAI NEPAISIEKĖ.

Rentgeno (X) spinduliai — Fizioterapija

Storosios Zarnos Irrigacija

Elektrinis Gydymas

DR. WYLLIE D. McCLEERY

D. C. N. D.

2044 W. 35th ST.

Tel. LAFayette 3-2313

KASDIEN: 12:30 — 8:00

Sekmadieniais, trečiadieniais, uždaryta.

Šeštadieniais 10:30 — 4:30

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vais-tas nuo kataro, bal-tųjų, sėklos nubė-gimo, gimdos nu-slugimo, akių už-degimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skil-vio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksi-nės Šaknelės veikia tiktai ne-sveiką kūno dalį, kuri serga.

Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytą, bet taip sakoma visokiose dak-tariškose knygose. Puodukas sutrintų Auksinių Šaknelių, gert po čerktutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergan-čias kūno dalis. Svaras Auksi-nių Šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuo-ja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway

South Boston 27, Mass.

Kodėl CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

TAIP SMARKIAI AUGA TURŲ IR TAUPYTOJAMS? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government... Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbščiai ir gabiai veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams... Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatu, o turtais per tą laiką paau-go virš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia art 5,000,000 dolerių. Mes kviečiame kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pini-gus šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laiškus. (Klauskite).

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVE. Tel. GRevehill 6-7575 J. PAKEL, President.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui ..... .90
Chicagoje per išsiuntymą:
Viena kopija 4c
Savaitė 25c
Mėnesiui ..... .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienuose eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuose
Bendrovė, 1739 So. Hasted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Čekus Karia

Teismas Pragoje (Čekoslovakijoje) nusprendė pakarti du čekus, tarnavusius JAV pasiuntinybėje. Vienas teisiamųjų nubaustas kalėjimu ligi gyvos galvos, kiti trys — kalėjimu nuo 18 iki 25 metų.

Mirčiai pasmerkti yra maj. Jaromir Nečansky, tarnavęs karo metu britų aviacijoje, ir Veleoslav Wahl, teisų studentas. Tarp nubaustų kalėjimu yra viena 25 metų moteris, dirbusi pasiuntinybės raštinėje.

Teismas rado juos nusikaltusius šnipinėjant Amerikos naudai. Visi šeši "prisipažino". Bylos svarstymas tęsėsi 4 dienas.

Jeigu Čekoslovakijos valdžia sugavo savo piliečius užsiimančius šnipinėjimu svetimos valstybės naudai, ji, žinoma, turi teisę juos bausti. Šnipus baudžia kiekviena valdžia, net ir taikos metu. Po karo keli šnipai buvo nužisti ir nubausti Jungtinėse Valstybėse, Kanadoje ir Britanijoje.

Bet taikos metu vakarinėse šalyse už šnipinėjimą nebuvo nė vienas asmuo nubaustas mirtimi. Kalniamieji turėjo teisę pasisamdyti nepriklausomus nuo valdžios advokatus, šaukti liudininkus savo nekaltybei įrodyti ir naudotis visomis kitomis apsigynimo priemonėmis. Kaltumo ar nekaltumo sprendimą teisme darė prisiekintieji posėdininkai ("jury"), parinkti iš paprastų žmonių. Tik po jų sprendimo teisėjas skyrė bausmę.

Pagaliau, nuteistieji čia dar turi teisę apeliuoti į aukštesnius teismus.

Komunistų valdomoje Čekoslovakijoje nė viena šitų apsigynimo priemonių nėra prieinama valdžios apkaltinam žmogui. Tenai nėra nepriklausomų nuo valdžios teisėjų. Nėra nepriklausomų nuo valdžios advokatų. Nėra nepriklausomos "džiurės". Nėra nepriklausomos spaudos ir nepriklausomos viešosios opinijos, todėl negali būti ir nepriklausomų liudininkų, kurie drįstų teisme prieštarauti teisiamojo žmogaus kaltinėjimams.

Iš tiesų, kada kaltinamąjį atveda į teismą, jo likimas jau būna nulemtas. Prieš prasidėjus viešam bylos svarstymui, kaltinamasai būna išskostas ir iškamantinėtas kalėjime. Kada jį kvocia policininkai, jisai neturi teisų patarėjo, kuris paaiškintų jam, kaip elgtis ir kaip pasinaudoti įstatymų apsauga. Nei Čekoslovakijoje, nei kitoje komunistų valdomose šalyse nėra konstitucinės garantijos, vadinamos "habeas corpus", kuria pasiremiant kaltinamojo gynėjas gali su teismo pagalba priversti policiją arba prokuratūrą paleisti nekaltai suimtą žmogų arba tuojau pasakyti, kuo jisai yra kaltinamas, ir paskirti jam kaudiją, kad, ją užsistatęs, jisai galėtų išeiti iš kalėjimo.

Kaltinamasai tenai neturi nė konstitucinės teisės, apsaugojančios jį nuo savęs inkriminavimo. Į tardytojų klausimus jisai yra priverstas atsakinėti, ir jeigu jisai tyli arba bando užsiginti to, ką jam tardytojai primeta, tai jį baudžia, gaudina ir kankina — tol, kol jisai nesutinka "prisipažinti".

M. GUDELIS

KAIP VAISINOM REVIZORIŲ ŠRATAIS SU DRUSKA

24. (Tęsinys)

Totorius jo užklauskė, kodėl jis nešovęs. Juška jam atsakė:

— Mes buvome užklupti netikėtai. Mano šautuvas buvo pakabinatas ant nugaros. Kai kulkos pro ausis žvimbė, negi stosi šautuvo nusikabinėti? Bėgom. Jeigu jų šaukštus būtų buvęs mažesnis, tai vėliau būtų galėję juos puliti. Bet kas drįs juos liesti? Jie turėjo gerus ginklus...

Juška kiek sustojo, o vėliau dar pridėjo:

— Revizorius turėjo gerą revolverį, ar jis bent vieną šūvį paleido?

Juška buvo įsitikinęs, kad tikrai bėgimas išgelbės revizorių ir eigučius. Jeigu jie būtų bandę priešintis, tai visus juos, kaip sutrūnijusius medžius ten būtų išgulę. "Revoliucionieriai buvo pasirušę, jie turėjo gerus ginklus, buvo iš anksto pasirinkę geras vietas. Jų buvo didelis būrys. Ir kas svarbiausia — jie buvo pasirūšę". Nei jie buvo pasirūšę, nei jų būrys bu-

vo toks didelis, kaip eigučiams atrodė. Bet jie buvo pasirūšę, tai teisybė. Pasirūšimas, kaip matome, daugiau reiškia, negu ginklai ir priešų skaičius.

Juška buvo visas kruvinas. Kelnės, žiponas ir marškiniai nudažyti rudais šlaiskais. Sako, kad jis visai nejautes kada buvo sužeistas. Tikrai vėliau, jau perbėgus porą biržų, jis pastebėjo kruviną žiponą. Tuo pačiu metu Gerulis jo paklausęs, kur jis sukrūvęs savo veidą. Pradžioje jis manęs, kad bebėgant eglaitės šaka jam nudrėskusi veidą ar kaklą. Gana ilgai jis negalėjęs išaiškinti, iš kur kraujas tekas. Tikrai vėliau pamatė, kad šruotas prakirto delno šone esantį minkštimą. Miške nebuvę kuo aprišti. Nė vienas jų jokio skuduro neturėjęs. Gerulis, matydamas, kad kraujas pats nesustos, atplėšė apatinę marškinų palos dalį ir aprišo. Bet kraujas ir pro apraišalą prasisunkė.

Savo įspūdžius papasakojo ir kiti eigučiai. Totorius juos dar apklausinėjo, o vė-

liau tarė:

— Kada pamaciau, kad jis baidas skiria kaltiems ir nekaltiems, nujaučiau, kad reikėlas geruoju nepasibaigs. Aš jam pasakiau, kad taip negalima daryti, bet manęs nepaklausė.

Visi eigučiai pripažino, kad dauguma baudi buvo uždėta neteisingai, be jokio pagrindo. Žmonės, kurie iš miško šapelio niekad nepasiima, buvo nubausti viena, dviem, o kartais net trim bandom. Eigučiai tuojau pradėjo skųstis, kad jų darbas esąs labai baidrus ir nedėkingas, kad atlyginimas ne kasdien koks, o pavojus gresiąs gana didelis, kad revizorius juos bereikalingai koliojęs ir žmones prieš visus nuteikęs.

Obječikas pasiklausė eigučių ir tarė:

— Revizija dabar nutraukta, gal būt ji ir visai baigta. Skubėkite namo, saugokite miškus ir eikite savo pareigas, kaip jas iki šio meto ėjote, kol gausite naujus įsakymus. Reikia manyti, kad šis reikėlas taip greitai nesibaigs, netrukus prasidės tardymai. Žiūrėkite, tardytojams sakykite teisybę, ką matėte ir ką girdėjote.

Teisme jokios kovos tarp kaltinamojo ir kaltintojų nebėra. Niekas teisiamojo užtarti nebegali. Todėl jam nebėra nieko kita, kaip dar kartą "prisipažinti" ir prašyti susimylėjimo. Bet ir jo prašymas nebeteri reikšmės, jeigu žvalgyba nutarė jį likviduoti.

Šitokia "teisungumo" sistema veikia dabar komunistų valdomoje Čekoslovakijoje, kaip ir visoje sovietų imperijoje. Tai inkvizicijos sistema.

Amerikos komunistai, kurie giria tų šalių "liaudiškas demokratijas" ir apsiutoję plūsta Amerikos teismus, turėtų paaiškinti, kodėl gi tas čekų arba rusų teisimo būdas jiems yra geresnis, negu šios šalies. Ar jie iš tikrųjų nori, kad ir Amerikoje būtų taip elgiama su valdžios priešiniais, kaip tenai?

A P Ž V A L G A

VOKIEČIŲ PREMJERO NETAKTAS

Vakarinės Vokietijos kancleris (ministeris pirmininkas) Dr. Konrad Adenauer dviejuose susirinkimuose, kurie buvo sušaukti Berlyne jam pagerbti, akivaizdoje trijų vakarinių sąjungininkių karo vadų sugedimo, orkestrai pritariant, dalį vokiečių tautinio hymno "Deutschland, Deutschland Ueber Alles". Anglai, amerikiečiai ir francūzai nustebo ir net pasipiktino, nes tos vokiečių giesmės dvasia ne tikta nacionalistinė, bet ir imperalistinė. Nepasitenkinimą Adenauerio giedojimu parodė viešai ir kai kurie vokiečiai, demonstratyviai išeidami iš susirinkimo.

Tačiau kancleris nesijaučia išsišokęs. Laikraščių reporteriams jisai pareiškė nusistebėjimą, kodėl tiek daug kalbama apie jo giedojimą, ir pasakė:

"Aš buvau įsitikinęs, kad jame nėra nieko bloga."

ŪKININKŲ INTERNACIONALIO KONFERENCIJA VĖL ATIDĖTA

Buvo žinių spaudoje (taip pat ir "Naujienuose"), kad balandžio 17, 18 ir 19 d.d. įvyks Washingtono įvairių Europos ūkininkų partijų atstovų suvažiavimas, kuriame turėjo dalyvauti ir Lietuvos val. liaudininkų delegatas ar delegatai. Suvažiavimas buvo planuojamas sušaukti pirmiau, bet nepasisekė, nes kai kurių šalių atstovai nespėjo atvykti.

Tačiau, dėl tos pačios priežasties suvažiavimas neįvyko ir balandžio 17 d. Jisai dabar yra nukeltas į gegužės 8 d. Ar lietuviai galės dalyvauti sprendžiamuoju balsu, dar nepaaiškėjo, nes nėra išspręstas duoklių mokėjimo klausimas.

PAGALBA PIRMIESIEMS AMERIKIEČIAMS

Prez. Trumanas pasirašė "su pasitenkinimu" pagalbos indėnams biilų, kuriuo skiriama \$88,570,000 dešimties metų ekonominės reabilitacijos progra-

mai. Pagalbą gaus Navajo ir Hopi indėnų giminės.

Originalieji šio kontinento geltonodžiai gyventojai indėnai ("indijonai") yra globojami Amerikos valdžios. Dauguma jų gyvena tam tikruose specialiai jiems rezervuotuose žemės plotuose, kuriuose baltiems žmonėms uždrausta daryti bet kokią biznį, ypač pardavinėti degtinę.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Duchoborai sudegino trejus namus

NELSON, Kanada, bal. 21 d. — Duchoborai, protestuodami prieš Kanados vyriausybės išleistus patvarkymus, vakar sudegino trejus namus Krestova srityje.

Atvykus policijai, duchoborai išsirengė nuoguteliai ir pradėjo giedoti. Policija vis dėlto juos išvaikė ir apaminė.

Sudegino duchoboro Alex Dachtokov namus. Jis sėdi kalėjime už mokyklos padėgimą. Duchoborai atsirado Kanadoje 1898 metais, kada caro valdžia pradėjo juos persekioti Rusijoje.

Argentinos prezidentas nori tartis

WASHINGTON, D. C., bal. 20 d. — Argentinos prezidentas Peron kelis metus pūrkšdavo, bet paskutiniu metu ieško būdų susitaikyti su JAV.

Sekretoriaus padėjėjui Edward G. Miller užsukus į Buenos Aires inspekcijos reikalais, prezidentas Peron jį priėmė ir pasiūlė bendromis jėgomis ieškoti būdų prekybos ryšiams pagerinti. Peron tuojau jam pasakė, kad Argentina bus JAV pusėje, jei kiltų karas su Rusija. Jam buvo pastebėta, kad pirma reikia sutvarkyti nekomunistinių valstybių ūkį.

Peron pasižadėjo sudaryti gerą sąlygas JAV kapitalui Argentinoje. Jam buvo priminta, kad reikia spaudos ir žodžio laisvės reikalus sutvarkyti, gerbti pagrindines žmogaus teises, sutvarkyti senas skolas.

PRIE DR. K. GRINIAUS ATSIMINIMŲ

(Tęsinys)

Tai buvo pirmutinė kalba mano gyvenime. Ir tai buvo mano pirmas susitikimas su Dr. Griniu, kaip su visuomenės darbuotoju. Iki to laiko aš jį pažinojau itik iš tolo, kaip praktikuojantį Marijampolėje gydytoją.

Tose "Aušros" 20 metų suaktuvėse ir paskui kartu grįžtant, prieš švintant, į Marijampolę iš jo tėtiškės, teko su juo išsikalbėti.

Dr. K. Griniaus patarimas

Po kelių savaitių, kai aš jau ruošiausi paskutiniams kvotimams gimnazijoje, vėl susitikau su juo, miesto sode. Daktaras mane užkalbino, klausdamas, ką aš ketinsiu toliau studijuoti. Pasakiau, kad norėčiau studijuoti mediciną, bet nežinau, ar išstiečiau, nes pinigų neturiu, o pamokoms uždarbiauti medikai beveik neturi laiko. Užsiminiau apie duodamas lietuviams stipendijas Maskvoje ir Peterburge. Dr. Grinius ėmė mane įtikinti, kad studijuojau ne mediciną, o teises. Lietuviams, sakė jisai, reikia žmonių, pažįstančių visuomeninius mokslus — teises, ekonomiką, valstybių santvarkas; gydytojų mes jau ir taip turį pakankamai.

Kai pastebėjau daktarui, kad advokatas turi būti geras oratorius, jeigu nori turėti pasisekimą savo profesijoje, jisai atsakė: "Dėl to nesirūpink. Tamsta gali kalbėti — grįdėjau Tamstos kalbą Seimos Būdoje". Šitie argumentai nusiųrė mano pasirinkimą. Nutariau studijuoti teises ir važiuoti į Peterburgą, tikėdamasis gauti vieną iš skiriamų lietuviams stipendijų.

Maskvoje buvo 6 stipendijos, o Peterburge tik 3, bet iš Marijampolės ir Suvalkų gimnazijų į Peterburgą beveik niekas nevažiuodavo, o tik tai tų dviejų gimnazijų mokiniai, ėmusieji lietuvių kalbos pamokas, tas stipendijas turėjo teisę gauti. Peterburge, maniau, bus mažiau "kompeticijos" ir neapsirikau. Be manęs, atvyko į Peterburgą dar vienas studentas: lenkas, baigęs Suvalkų gimnaziją, ėmęs lietuvių kalbos pamokas su tikslu gauti stipendiją, bet neįmokes nė dviejų sakinių pasakyti lietuviškai. Tokios tenai buvo tos pamokos.

Pridursiu čia, kad ne ką geresnės jos buvo (bent mano laikais) ir Marijampolėje. Pradžioje jas duodavo graikų ir lotynų kalbos mokytojas Stankiškis, kol jo neįskėlė į Lomžą (dėl skandalo su V. Mickėvičiaus-Kapsuko laišku, rašytu gimnazistui Jokubaičiui); o

vėliau atėdavo mokyti mus lietuvių kalbos, vieną valandą savaitėje, pradinės, dviklasinės (t. y. penkių metų skyrių) mokyklos mokytojas Endziulaitis. Pažymius gaudavome, bet išmokdavome labai nedaug. Daug geriau susipažindavome su kalbos dalykais, skaitydami nelegalią lietuvišką literatūrą.

Bet lauktos stipendijos vis tiek negavau.

Stipendijų panaikinimas

Kai, atvykęs į Peterburgą 1903 metų rudenį, padaviau prašymą dėl stipendijos universiteto kanceliarijai, man pasakė, kad švietimo ministerijoje kilę kokių tai abejonių dėl tų stipendijų, ar jas palikti, ar panaikinti. Liepė ateiti už savaitės kitos. Kelis kartus ėjau ir vis man atsakydavo, kad galutinio sprendimo dar nėra. Pagaliau, mėnesiui laiko praėjus, universiteto sekretorius pranešė liudną žinią, kad "lietuviškos" stipendijos panaikintos. Čia pat jisai pareiškė, kad dabar, kai nebėra skiriamų marijampolėčiams stipendijų, tai aš turįs važiuoti į Varšuvos universitetą — į savo "švietimo apygardą".

Universiteto sekretoriui aš atsakiau, kad tai būtų man didelis skriauda, nes jau antras mėnesis kai aš klausau lekcijų Petrapilyje, turiu kambarį ir šokių tokį uždarbį, ir kaip aš dabar galiu, semestro viduryje, keltis į kitą universitetą? Jisai patarė man paduoti prašymą universiteto rektoriui, išdėstant priežastis, dėl kurių aš atvažiavau į Peterburgą ir kodėl noriu čia toliau studijuoti. Rektorius pateikė mano reikalą universiteto tarybai ir, neilgai trukus, vėl nuėjau į jo kabinetą, patyriau, kad, atsižvelgiant į specialias aplinkybes, man padaryta išimtis: galiu tęsti savo studijas Peterburge.

Taigi tos "lietuviškos" stipendijos, apie kurias savo atsiminimuose kalba Dr. K. Grinius, kad ir man tiesioginės naudos nesuteikė, nes buvo panaikintos 1903 m., kada aš stočiau į universitetą, bet šiek tiek visgi patarnavo: davė man galimybę studijuoti Petrapilyje, kur buvo skaitlinga ir veikli lietuvių kolonija.

P. Grigaitis

PATAISA

Dr. K. Griniaus atsiminimų atpasakojime, "Naujienu" balandžio 22 d. numeryje (*Kalbos Dalykai*), nevisai tiksliai pasakojama apie Kazimierą Būgą. Tenai pasakytą:

"Būga buvo autoritetas žodžių etimologijoje (kilmės aiškinime) bene nuo 1904 m.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Bahamas salose buvo nužudyta
Bettie Renner, kuri savo laiku
tarnavo Federaliniame investiga-
cijos biure.

Bet jis nebuvo autoritetas bendrinės kalbos gramatikoje. Būga buvo populiarus ir teatre (Maskvoje pasižymėjo lietuvių teatro vaidiniuose).

Kaz. Būga negalėjo būti autoritetas kalbos dalykuose 1904 m., nes tada jisai dar nebuvo nieko parašęs ir dar nebuvo ne tikta išėjęs filologijos mokslo, bet nebuvo nė įstojęs į universitetą. Jisai tada ruošėsi kvotimams iš gimnazijos 8 klasių kurso, kad gautų brandos patvirtinimą. Mokėsi privačiai. Atliekamu laiku nuedavo pas Dvasinės Akademijos profesorį, kun. K. Jaunių ir užrašinėdavo jo įvairias pastabas kalbos tyrimo klausimais.

Tai buvo Peterburge, o ne Maskvoje. Peterburge Kaz. Būga pasižymėjo ir lietuvių teatro srityje, tačiau ne kaip vaidintojas (kiek man žinoma, jisai niekad nėra vaidinęs scenoje), bet kaip veiklus Teatro Mėgėjų Ratelio narys bei sekretorius ir nepavaduojamas sufleris.

P. G.

"Grandis" šachmatų žaidynėse

"Grandies" šachmatininkai gavę kvietimą dalyvauti Čikagos miesto šachmatų lygos antrame šių metų turnyre, kuris įvyks balandžio m. 30 d., sekmadi. 3 val. p. p. Hyde Park YMCA patalpose, 53 ir Dorchester gat. Komandos šešių žaidėjų Turnyras eis šveicarų sistema. Laimėjusius pirmas vietas skiriamos dovanos. Grandiečių dalybais dvi komandos. "Grandies" šachmatininkai kviečiami visi susirinkti šeštadienį, bal. mėn. 29 d., vakare šachmatų klube tuo reikalu pasitarti. VI. K.

—330 atstovų, įskaitant ir komunistuojantį Marcantonio, penktadienį balsavo už rezoluciją, liepiančią pagerbti Baltijos jūroje žuvusius Amerikos lakūnus.

Skaitykite ir kitus parašinkite skaityti "NAUJIENAS"

Mes pasikeitėm dar keliomis mintimis ir išsiskirstėm.

PETRAS ATNĖSA KNYGĄ

Žinia apie revizoriaus sužeidimą žaibo greitumu aplėkė visą mūsų apylinkę. Margeliuose paleistus šūvius girdėjo labai mažas pamiškės gyventojų skaičius. Daugelio dėmesį atkreipė Marijampolės skubiai važiuojęs Gerulis. Bet žinią išnešiojo išsiskirstę eigučiai. Ažuolinis niekas nėjo. Vienas kitas kaimynas buvo užsukęs į žemuoginę. Manęs jie neklausinėjo, žinias stengėsi patirti iš vaiko.

Pavakare, kai visi aprimo ir vėl grįžo prie savo darbų, o aš taisiau šalinę šviežiam šienui, Petras atėjo pakluonėn ir sakė:

— Štai revizoriaus knyga.

Knyga buvo sulepta. Abu viršeliai kruvini. Pradėjus kraujui tekėti iš sužeistos rankos, pro pirštus, kuriais knyga buvo laikoma, kraujas srovele, matyt, nutekėjo ant viršelių. Revizorius bėgo, knyga judino, tai tą kraują ištaškė. Vienas knygos galas buvo net pajudėjęs nuo kraujo. Kraujuoti buvo ir kai kurie puslapiai. Pradžio-

je, tuojau išbėgęs iš miško, knyga buvo įkišta į šieno kupetą. Vėliau ji gulėjo sumuštam pradalyje, šalia sodo. Vietomis prie jos buvo priskretusį žemė.

Petras atskleidė ją. Mudu pasižiūrėjome. Kiek ten visko joje prirašyta! Kiek ten pavardžių, kiek ten cifrų! Pasirodo, kad knyga buvo iš dvejopų lapų. Vienas šios lapas buvo rusvas, o antras — baltas. Visi lapai vienodai išliniuoti. Ant rusvojo išrašo baidą ir ūkininkui pasiūnčia, o ant baltosio sau viską užrašo. Apie trečdalis rausvųjų knygų lapų buvo išplėšta, bet kita tiek dar tebestovėjo knygoje. Buvo gerosios skaičius dar visai nerašytų lapų. Knygos gale buvo paties revizoriaus ranka rašytas ilgas visų apylinkės ūkininkų sąrašas.

— Šią knygą reikia gerai paslėpti, — sakau Petru.

— Kur? — jis manęs užklauskė.

Man kilo mintis paslėpti ją stoge.

— Lipk pakreigėn ir įkišk į kluono stogą, — pasakiau sūnui.

(Bus daugiau)

KAINŲ SKIRTUMAS USA IR KANADOJE

Japonų marškiniai kanadiečius privertė pagalvoti

Šiomis dienomis Kanados spaudoje pasigirdo gyva polemika dėl importuotų iš Japonijos vyriškų marškinų, kurie Kanadoje pradėta pardavinėti čia nebegirdėtai pigiomis kainomis, būtent po 1 dol ir kelio-centų, tuo tarpu kai vietinių marškinų be trijų dolerių nelabai tenupirksi. Pasirodo, Kanada mainais už kai kurias skolas gavusi iš Japonijos per Vankuverį nedidelį kiekį jų marškinų, kurie toliau Britų Kolumbijos vargu gavo pasiekti, nes iki Winnepgo nebeatėjo. Ir staiga pasigirdo protestai ne tik iš Kanados rūbų pramonininkų, bet — keisčiau — net iš rūbų siuvimo pramonės darbininkų unijų pusės. Esą, pigių japoniškų marškinų „dumpingas“ pakenksiąs kanadiečių gyvenimo standartui! Žinoma, Kanados liberalų valdžia greit tuos protestus išgirdo ir pramonininkus bei jų unijas nuramino, kad visos iš Japonijos importuojamos manufaktūros prekės bus apmuituojamos, vadinasi, tuo būdu bus pakeltos kainos iki tiek, kad „nekenktų gyvenimo standartui“.

Čia verta priminti keletą žodžių dėl tų siuvėjų unijų protesto. Kaip jos išaiškina savo nariams, kad jie brangiau mokėdami už prekes geriau gyvena, tai jau jų magikos reikalas. Tuo tarpu bent Winnipege padėtis yra tokia, kad rūbų, o marškinų, overalls, sporto drabužių ir t.p. pramonėje darbininkės siuvėjos žymia dalimi teuzdirba tarp 10-14 dol. savaitę, ir iš to paties uždarbio siuvėjų unijos, į kurias siuvėjos privalo įstoti, turi mokėti po 50 centų savaitės mokesčio, už tai gaudamos laikraštuką „Advapce“, leidžiamą Amerikos Amalgamated Clothing Workers. (Čia reikia priminti, kad Manitobos provincijai yra nustatyti uždarbų minimumai už 40-44 val. darbo savaitę 19.50 dol. mieste ir 18.50 dol. provincijoje).

Winnepgo Free Press, kuri šiaip labai smarkiai remia liberalų politiką, šiuo gi atveju atrodė perėjo į opoziciją, kainų klausimu ryšium su japonų marškiniais parašydama du vedamuosius ir patiekdama įdomių kainų palyginamąją lentelę, kiek moka už savo „aukštą gyvenimo standartą“ winnipegiečiai ir kiek už tas pačias prekes moka čia pat netoli sienos esančiame Minneapolis mieste, USA.

Straipsny „You Pay More in Winnipeg“ kovo 20 d. nr. patiektoje lentelėje randame pav. kad už tuos pačius dalykus mokama. (Patiekiu tik keletą prekių pavyzdžių, neišvardinant jų firmų pavadinimų, nes tai užimtų per daug vietos). Pav.:

Kainos	Kainos
Winn.	Minn.
Elektriški presai	\$12.50 \$14.95
Elektriški tosteriai	\$22.00 \$22.50
Pelių galastuvai	\$15.95 \$11.95
Auto. Coffe Master	\$42.00 \$32.50
Vaflių keptuvė	\$26.95 \$22.95
Klozetų su tanku	\$63.55 \$46.24
Trijų kvortų keptuvė	\$ 8.25 \$ 5.75
8 kvortų sauce pot	\$12.10 \$ 8.50
5 kvortų meatmaster	\$19.95 \$16.95
Elektr. laikrodis	\$16.50 \$ 9.95
Elektr. virtuvės laikr.	\$ 9.50 \$ 4.95
Elektr. sieninis laikr.	\$ 8.50 \$ 4.95
Moterų bateliai	\$14.50 \$ 9.95
Moterų bateliai	iki \$15.50 \$10.95
Mademoiselle	\$21.50 \$14.95
	iki \$25.00 \$16.95

Stiklo indai, patiekta cilė pavyzdžių, kur kainos Winnipege brangesnės net iki 100%.

Free Press vedamajame apskaičiuoja, kad kainų skirtumas už tas pačias prekes, tos pačios rūšies ir nėra firmos Winnipege yra nuo 20 iki 30 nuošimčių aukštesnis negu Minneapolis, tuo tarpu, kad kaip Minneapolis, taip Winnipegas yra miestas, kurie randasi vienokiose geografinėse srityse, maždaug vienodai atstu nuo savo pramonės centrų ir t.t. Tačiau šeiminių žmonių tuose dviejuose visais atvejais panašiuose miestuose

turi mokėti už tas pačias prekes žymiai skirtingas kainas. Kodėl?

Free Press aiškina, kad tai yra savotiškas protekcionizmas. Kanadiečiai turi mokėti tuos aukštus mokesčius Kanados rytų pramonės apsaugai. Kanadiečiai turi parduoti savo produktus neapsaugotose pasaulio rinkose, o pirkti turi savo apsaugotas prekes. Tarifai ir kitoki valdiniai bei privatūs suvaržymai tai yra tos kerpės, kurios sugeria vartotojų perkamąją galią ir žemina jų gyvenimo standartą. Tačiau, kaip tą protekcionizmą pašalinti, tas liberalų valdžios rėmėjas nepasako.

Kitas, pasirašęs „Reader“, redakcijai praneša:

„Tvirtinama, kad aukšti tarifai yra aukštų kainų priežastis. Aš gyvenu Rainy River, Ontario, ką tik kitapus upės už Baude, Minn., USA, kur tarifų kainos yra aukštesnės negu Kanadoje, tačiau aš galiu ten pirkti 7 kubinių pėdų šaldytuvų 100 dolerių pigiau, negu Kanadoje, cigarečių popierių už 5 centus pakelį, kurs Kanadoje kaštuoja 14 centų; overalls apvalktą už 6.50 dol. pačią geriausią rūšį, radio priimtuvą 35 nuošimčiais pigiau, skalbimo mašiną 35 nuošimčiais pigiau, cigaretes 16 centų pigiau už pakelį negu Kanadoje.“

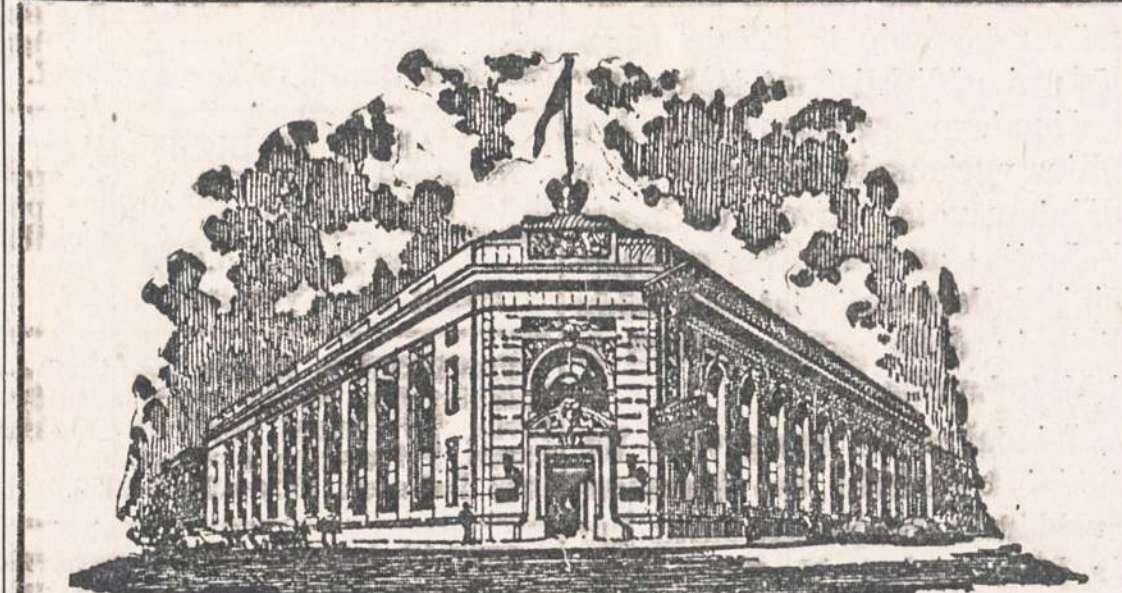
Royal Canadian Mounted Police pareigūnai pareiškė spaudai, esą pranešimai apie nepaprastai aukštą savivadybių nuosimti Manitoboje percais metais esą be pagrindo. Pareigūnų nuomone, naujųjų kanadiečių tarpe savivadybės nėsančios didesnio masto, kaip kitų grupių tarpe. Vieno farmų darbo įstaijos pareigūno nuomone, savivadybės DP tarpe esančios „tik atskiri incidentai“.

„Reikia stebėtis, kaip tremtiniai labai gerai prisitaikinti normalioms gyvenimo sąlygoms atvykę į šį kraštą, turint galvoje daugelį jų praeitį“. Sveikatos autoritetai pripažįsta, kad displaced persons bendrai turi pakelti daugiau įtampas, negu įgimieji kanadiečiai arba seniau atvykusieji. Paskutinėmis dienomis Winnipege 1 DP nušizdęs policijos daboklėje, o 2 nugabenti į proto ligonines.

—J. Pr.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti „NAUJENAS“

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbės daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba navedkite:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE., CHICAGO 22, ILLINOIS.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois. TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakare.

North Dakotoje prasidėjo potvyniai. Čia parodomas Jamestown miestukas, kurį užliejo Pipes-town upė.

Lankėsi iš Floridos

Po ilgų atostogų Floridoje Ponia Smith grįžo Čikagon ir apsisistojė pas dukterį ir žentą advokatą R. Vasalę. Duktė Stella yra registruota vaistininkė ir laiko vaistinę 2557 W. 71st St. 14 centų; overalls apvalktą už 6.50 dol. pačią geriausią rūšį, radio priimtuvą 35 nuošimčiais pigiau, skalbimo mašiną 35 nuošimčiais pigiau, cigaretes 16 centų pigiau už pakelį negu Kanadoje.

Ponia Smith juokiasi, kad Floridoje saulė gana stipri, bet Čikagos šaltis daug stipresnis. Nuo saulės Floridoje per keturis mėnesius neteko sirgti, o Čikagoje jau trečią dieną turėjo atsigulti į lovą.

Ponia Smith sako, kad reikia šalčio atsikratyti ir reikalą su tvarkius vėl grįžti į Floridą. Ji mano, kad Dėdės Samo karalystėje tai gražiausias ir ramiausias kampelis ne tik atostogoms, bet ir ilgesniams gyvenimui. Ten gražūs būrys pavyzdinių lietuvių yra apsigyvenę ir labai gražiai progresuoja. Rengia piknikus ir visokių parengimus, kur daug svečių suvažiuoja ir gražiai praleidžia laiką.

Ponia Smith buvo apsisistojusi pas Pp. Poperius, kurie turi puikius svečių namus ir daugiau namų. Pp. Poperiai yra pasiturintys ir labai malonaus būdo lietuviai, pas juos būdamas jauties, kaip namie.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI „NAUJENOS“

The world's greatest artists acclaim it!

REPRODUCED FROM THE ORIGINAL RECORDING. Remarkably faithful reproduction... a significant advance in the field of music!

TOWN OF LAKE UTILITIES HAS IT! RCA VICTOR "45"

World's fastest, finest completely automatic changer

for only \$12.95

Plays thru any set!

History's lowest price for an automatic changer! And THIS changer brings the amazing 45 rpm system into your home... the world's new standard of recorded music. It's the system of the future — and here TODAY. The changer plays through your present set — easily attached!

CHOOSE 45 rpm RECORDS

from over 1000 titles already out! We get new ones all the time! "The stars who make the hits..." and "the world's greatest artists..." are on 45 rpm!

- Plays the amazing distortion-free 45 rpm records!
- Plays up to 10 records at one touch of a button... up to 50 minutes of music!
- Easier loading! No posts or clamps to adjust.
- No storage problems — all records are convenient 7-inch size! (Can play as long as ordinary 12-inch!)
- Non-breakable records! Wear up to 10 times longer.
- Virtually no surface noise!

...and 45 rpm records are low in cost! Red Seal classics only 95¢, all others 65¢ (plus excise tax).

Pay only \$1 now for your "45" — then just \$1 weekly!

Town of Lake Furniture & Appliances

1800-02 WEST 47th STREET

Corner Wood St. Lafayette 3-7771-2

CASH OR CREDIT

Open Mondays and Thursdays from 9 A. M. to 9 P. M.

Tel. Virginia 7-6533

DR. S. BLEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Prima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. pagal susitarimą.
Kedzija: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: Pullman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEctey 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisa 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepa viršutiniai telefonai, Sauskite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadien. ir
Penktadien. 1:30—4; 7—9 vakaro
Trečiadien. ir Seštadien. tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir seštadieniais; ketvirtadien. ir penktadien. tik anksčiau susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Seštadien. nuo 2—4 p. p. Trečiadien. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir Seštadienį, vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant trečiadienį, seštadienį ir sekmadienį.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Emerg. Tel. KEDzie 3-2883

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 3-3210
Val.: pirm., antradien., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir seštadien. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiadien. penkt. ir seštadien. 3—8 v. v.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neatsiliepa saukite—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ.
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešt ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Čikagoje ir aplinkinėse arba atsiskiesite money order į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
— IS —
PROGRESS KRAUTUVIŲ
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2-4226
CHICAGO, ILL.
Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IS STOTIES
W. G. E. S.
1390 kil.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalau skambinkite: RRepublic 7-4807

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —PIRMAD., BALANDŽIO 24, 1950

PASTABOS WINNIPEGO LIETUVIAMS

Pastabos visiems, kaip seniems, taip naujai atvykusiems, o ypač korespondentams

Išvairios pakraipos laikraščiuose rasi iš Winnipeg korespondencijų apie vienus ir tuos pačius įvykius, bet skirtingai aprašytus. Vieni rašydami prisilaiko kiek faktų, o kiti tą pačią naujieną aprašo atbulai. Kiekvienas tų korespondentų nori įtikinti skaitytoją, kad jis rašo teisią. Kai skaitai, tai atrodo, kad kiekvienas rašo kiršinamą savo asmens pasitenkinimui prasiškenkdamas su teisią, o tai yra nemoralu.

Susidaro toks įspūdis, kad kiekvienas rašantis nori skaitytoją palenkinti savo pusėn, nors tai būtų nusidėta teisių. Kartais rašantieji net asmeniškai kitus įžeidinėja, rimtai į reikala nežiūri. Toks elgesys nesudaro lietuviui garbės. To kito žinios skleidžia lietuvių tarpe nesantaiką, asmeninę neapykantą ir dėl tokio neapgalvoto elgesio tenka daug kam nekaltai nukentėti.

Kad įrodyti, kaip tie korespondentai neteisingai ar iškreipia paduoda žinias esu priverstas pacituoti keletą korespondencijų.

"Nepriklausomos Lietuvos" Nr. 6(149) vasario 5 d. vietos klubo metinio susirinkimo aprašymas būtų tvarkoje, jei nebūtų užsiuolimų, kurie žemina klubo kultūrinę veiklą. O taip pat klubo pirmininko padarytos apžvalgos ne visai tikslus aprašymas. Parašyta, jog klubo pirmininkas pasakęs, kad visa klubo kultūrinė veikla susidėjo iš suolų ir rūbinės nudažymo.

Iš tikrųjų klubas bendrai su naujai atvykusiais lietuviais dirbo kartu, prisidėdamas prie Winnipeg miesto 75 metų sukaktuvių paminėjimo. Nepamiršo jis Motinos dieną pagerbti, buvo paminėta Dr. Vinco Kudirkos mirties diena, klubo svetainė užleista įvairiems kitiems kultūriniais rengimams be jokio atlyginimo. Jaunimo klubo nariai svetainę naudojo per ištisą vasarą. Jie rinkosi įvairioms repeticioms du kartus per savaitę be atlyginimo ir t.t.

Ar tai yra padoru klubo vardą žeminti kultūrinio darbo atžvilgiu.

"Tėviškės Žiburiai" Nr. 7 šių metų iš Winnipeg apžvalgos skyriuje teigia, jog naujieji lietuviai negalėjo apsieiti, jų pagalba buvo būtina. Jie kreipdavosi į tam tikrus asmenis, bet kai darbas būdavo atliktas, tai jie vengdavo net paminti vardą tų, kurie jiems padėjo. Štai iš daugelio vienas pavyzdys. Visi žino P. Jauniškį dukrą, ji čia gimusi, gerai pamokytą, moka anglų kalbą. Ji yra ištękėjusi už Palilūno, tai Amilija Palilūnienė. Atvažiavusi anglių kalbos nemokėjo, tai A. Palilūnienė naujai atvykusiems buvo labai reikalinga. Ji buvo veik kiekviena parengime. Ji padėjo visur, kur tik reikėjo. Padėjo ir vasario 16 d., o kai tą minėjimą aprašė, tai spaudoje pamiršo ją paminėti, nepadėjo kaip visiems kitiems. Tame paminėjime A. Palilūnienė anglių kalba perskaitė pranešimą, nes pamiršė, kad tai buvo kviestų, o ne girtis, kad tai ji nuopelnas. Tai netiesa. Dienraštis "Free Press" nedaro nei vienai tautai išimties. Ten plevėsuoja ir kiti tautų toms dienomis vėliava, kai ta diena surišta su vienos ar kitos tautos minėtinomis dienomis. Todėl ir Lietuvos vėliava jau 32 metai kaip plevėsuoja ant stiebo, o ne nuo tos dienos, kai Winnipeg atsirado lietuviai D. P.

Ateity patartina, ko patys neišmanot, tai to neaiškinti. Iš šalies žiūrintis Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŅOSE"

"Liaudies Balsas" vasario 17 d. įdėjo pasirašiusio Senas Klubietis aprašymą, kad kas tai nori klubą pasigrobtį. Skaitant tą žinią susidaro įspūdis, kad rašęs ją visai nepagalvojo, kad laikraštį skaito skaitytojai, jie protauja ir tiek susi-vaiko, kad parašyta visai melaginga žinia. Toks žinutės rašytojas nusidėda dorovei, nes jis plačiai visuomenei meluoja. Juk tai yra tikra nesąmonė rašyti, kad lietuvių kunigais savo parapijonais nori pasigrobtį lietuvių klubą, įsteigti bažnyčią... Jei klubietis pasisako senas, tai jis turėtų žinoti,

kad klubo konstitucija šito neleidžia. Toliau jis sako, kad klubas padarė vienu tūkstančiu dolerių daugiau pelno negu 1948 m. Na tai kas čia tokio? O gal norima tuo palyginimu pažeminti 1948 m. klubo valdybą? Tas pisorius toliau rašo, kad klubo nariai įdėjo darbo už dešimt tūkstančių dolerių, nes dirbo nemokamai. Todėl per metus padarė pelno. Tai didžiulė nesąmonė. Metiniuose pranešimuose buvo aiškiai pasakyta, kad klubas 1949 metais turėjo mažiau pajamų 135 doleriais ir dar turėjo dvylikos tūkstančių dolerių skolą, tai kaip čia susidarė, jei nariai už dešimt tūkstančių dirbo nemokamai. Toliau jis džiaugiasi, kad klubo narių didžiulė buvo nutarta nepriimti naujų narių. Sako buvo tam priežastis. O kokia ta priežastis, — nepaaiškina. Pravartu pabrėžti, kad toks nutarimas yra priešingas konstitucijai. Klubo konstitucija aiškiai sako, kad kiekvienas lietuvis gyvenęs Manitoboje gali būti klubo nariu sulaukęs 16 metų amžiaus, sumokėjęs metinę nario duoklę, bet klube negali būti vedama jokia politika, negali būti jokių suspendavimų dėl naujų narių priėmimo, todėl toks nutarimas (ir korespondento džiaugsmas) yra nelegalus, neilgas ir prieš konstitucinius darbus. Tad ir visas to "seno klubiečio" aprašymas yra neteisingas.

"Tėvynės Žiburiai" Nr. 8 rašo, kad klubas išsirinko 14 narių komitetą ir nėra kas užimti sekretoriaus vietą, nes narių tarpe nėra raštingų, o dypukų nerenka. Tai netiesa. Visgi nedera lietuvių vardo taip žeminti. Senieji lietuviai mokoje sukurti įvairias organizacijas, klubus, mokoje ir galėjo apsieiti be dypukų ir išaugino kultūrinius centrus, pakilo finansiniai ir dar dabar tas organizacijos gali vesti. Neįražu senesnius lietuvių žeminti ir naujai atvykusius aukštinti, tai nereikalingos netikslios žinios. Man gerai žinoma, kaip čia atsirado naujieji lietuviai, arba dypukai; žinau, kaip jie čia pradėjo veikti ir be senesnių lietuvių negalėjo apsieiti, jų pagalba buvo būtina. Jie kreipdavosi į tam tikrus asmenis, bet kai darbas būdavo atliktas, tai jie vengdavo net paminti vardą tų, kurie jiems padėjo. Štai iš daugelio vienas pavyzdys. Visi žino P. Jauniškį dukrą, ji čia gimusi, gerai pamokytą, moka anglų kalbą. Ji yra ištękėjusi už Palilūno, tai Amilija Palilūnienė. Atvažiavusi anglių kalbos nemokėjo, tai A. Palilūnienė naujai atvykusiems buvo labai reikalinga. Ji buvo veik kiekviena parengime. Ji padėjo visur, kur tik reikėjo. Padėjo ir vasario 16 d., o kai tą minėjimą aprašė, tai spaudoje pamiršo ją paminėti, nepadėjo kaip visiems kitiems. Tame paminėjime A. Palilūnienė anglių kalba perskaitė pranešimą, nes pamiršė, kad tai buvo kviestų, o ne girtis, kad tai ji nuopelnas. Tai netiesa. Dienraštis "Free Press" nedaro nei vienai tautai išimties. Ten plevėsuoja ir kiti tautų toms dienomis vėliava, kai ta diena surišta su vienos ar kitos tautos minėtinomis dienomis. Todėl ir Lietuvos vėliava jau 32 metai kaip plevėsuoja ant stiebo, o ne nuo tos dienos, kai Winnipeg atsirado lietuviai D. P.

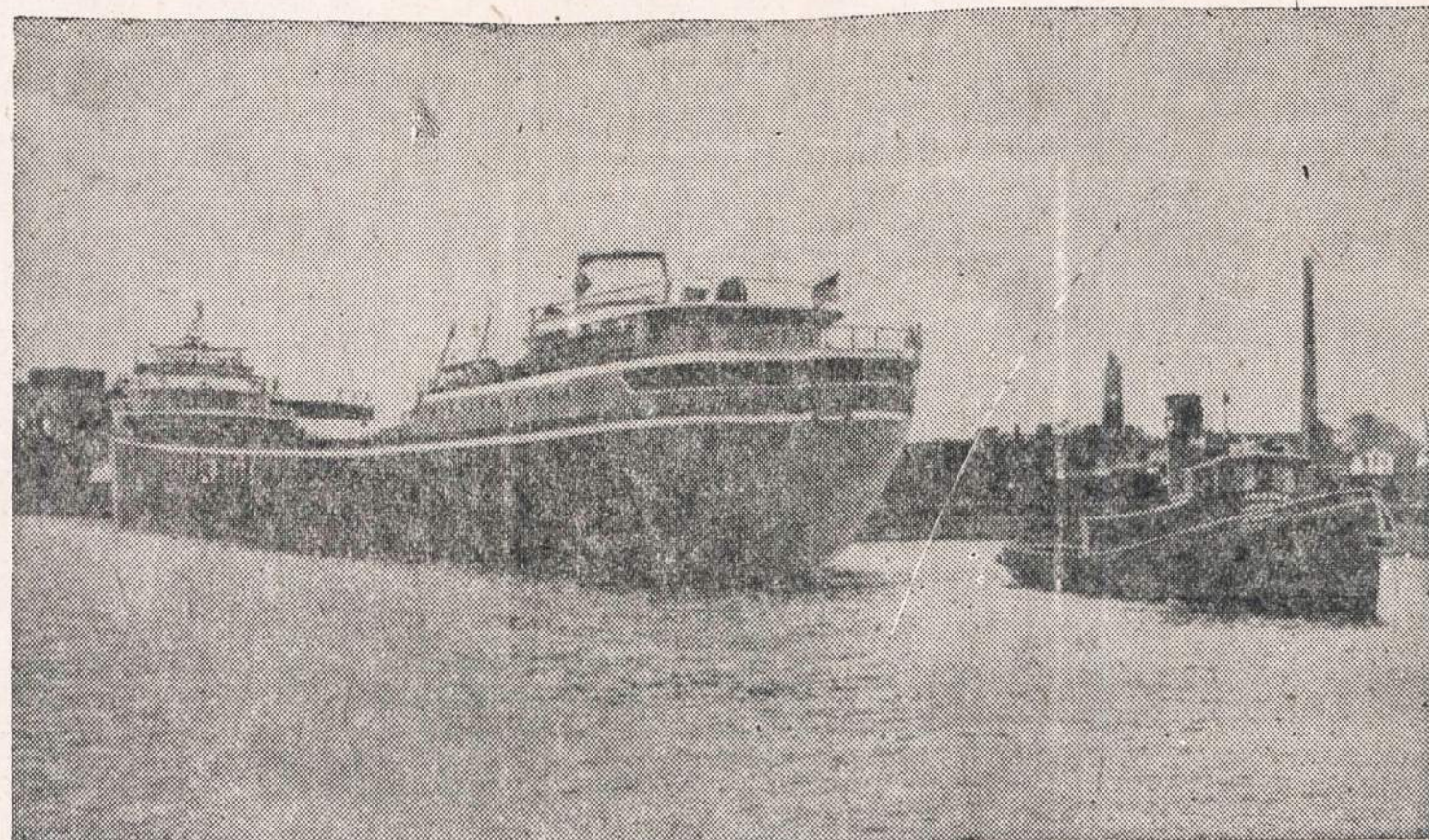
Ateity patartina, ko patys neišmanot, tai to neaiškinti. Iš šalies žiūrintis Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŅOSE"

"Liaudies Balsas" vasario 17 d. įdėjo pasirašiusio Senas Klubietis aprašymą, kad kas tai nori klubą pasigrobtį. Skaitant tą žinią susidaro įspūdis, kad rašęs ją visai nepagalvojo, kad laikraštį skaito skaitytojai, jie protauja ir tiek susi-vaiko, kad parašyta visai melaginga žinia. Toks žinutės rašytojas nusidėda dorovei, nes jis plačiai visuomenei meluoja. Juk tai yra tikra nesąmonė rašyti, kad lietuvių kunigais savo parapijonais nori pasigrobtį lietuvių klubą, įsteigti bažnyčią... Jei klubietis pasisako senas, tai jis turėtų žinoti,

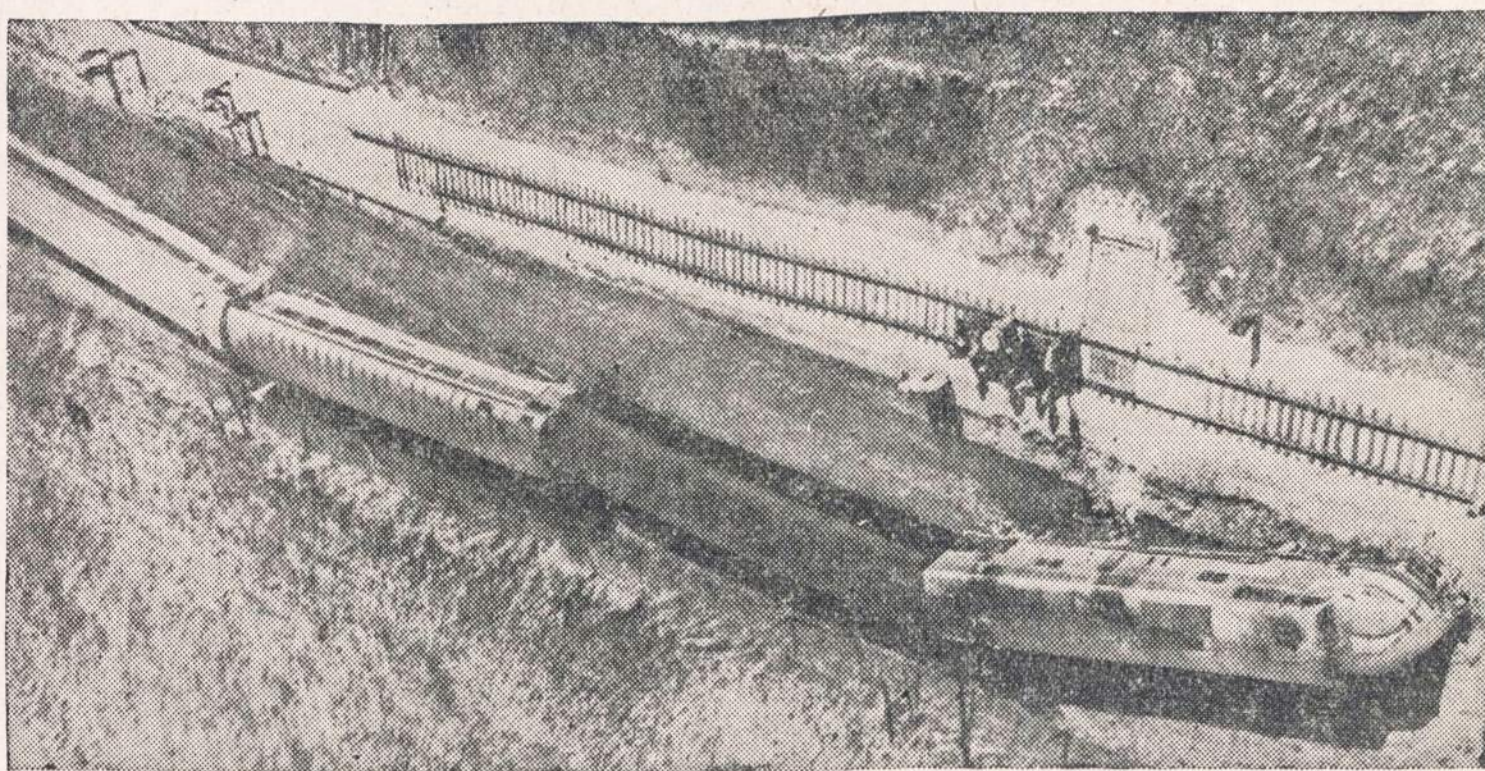
kad klubo konstitucija šito neleidžia. Toliau jis sako, kad klubas padarė vienu tūkstančiu dolerių daugiau pelno negu 1948 m. Na tai kas čia tokio? O gal norima tuo palyginimu pažeminti 1948 m. klubo valdybą? Tas pisorius toliau rašo, kad klubo nariai įdėjo darbo už dešimt tūkstančių dolerių, nes dirbo nemokamai. Todėl per metus padarė pelno. Tai didžiulė nesąmonė. Metiniuose pranešimuose buvo aiškiai pasakyta, kad klubas 1949 metais turėjo mažiau pajamų 135 doleriais ir dar turėjo dvylikos tūkstančių dolerių skolą, tai kaip čia susidarė, jei nariai už dešimt tūkstančių dirbo nemokamai. Toliau jis džiaugiasi, kad klubo narių didžiulė buvo nutarta nepriimti naujų narių. Sako buvo tam priežastis. O kokia ta priežastis, — nepaaiškina. Pravartu pabrėžti, kad toks nutarimas yra priešingas konstitucijai. Klubo konstitucija aiškiai sako, kad kiekvienas lietuvis gyvenęs Manitoboje gali būti klubo nariu sulaukęs 16 metų amžiaus, sumokėjęs metinę nario duoklę, bet klube negali būti vedama jokia politika, negali būti jokių suspendavimų dėl naujų narių priėmimo, todėl toks nutarimas (ir korespondento džiaugsmas) yra nelegalus, neilgas ir prieš konstitucinius darbus. Tad ir visas to "seno klubiečio" aprašymas yra neteisingas.

"Tėvynės Žiburiai" Nr. 8 rašo, kad klubas išsirinko 14 narių komitetą ir nėra kas užimti sekretoriaus vietą, nes narių tarpe nėra raštingų, o dypukų nerenka. Tai netiesa. Visgi nedera lietuvių vardo taip žeminti. Senieji lietuviai mokoje sukurti įvairias organizacijas, klubus, mokoje ir galėjo apsieiti be dypukų ir išaugino kultūrinius centrus, pakilo finansiniai ir dar dabar tas organizacijos gali vesti. Neįražu senesnius lietuvių žeminti ir naujai atvykusius aukštinti, tai nereikalingos netikslios žinios. Man gerai žinoma, kaip čia atsirado naujieji lietuviai, arba dypukai; žinau, kaip jie čia pradėjo veikti ir be senesnių lietuvių negalėjo apsieiti, jų pagalba buvo būtina. Jie kreipdavosi į tam tikrus asmenis, bet kai darbas būdavo atliktas, tai jie vengdavo net paminti vardą tų, kurie jiems padėjo. Štai iš daugelio vienas pavyzdys. Visi žino P. Jauniškį dukrą, ji čia gimusi, gerai pamokytą, moka anglų kalbą. Ji yra ištękėjusi už Palilūno, tai Amilija Palilūnienė. Atvažiavusi anglių kalbos nemokėjo, tai A. Palilūnienė naujai atvykusiems buvo labai reikalinga. Ji buvo veik kiekviena parengime. Ji padėjo visur, kur tik reikėjo. Padėjo ir vasario 16 d., o kai tą minėjimą aprašė, tai spaudoje pamiršo ją paminėti, nepadėjo kaip visiems kitiems. Tame paminėjime A. Palilūnienė anglių kalba perskaitė pranešimą, nes pamiršė, kad tai buvo kviestų, o ne girtis, kad tai ji nuopelnas. Tai netiesa. Dienraštis "Free Press" nedaro nei vienai tautai išimties. Ten plevėsuoja ir kiti tautų toms dienomis vėliava, kai ta diena surišta su vienos ar kitos tautos minėtinomis dienomis. Todėl ir Lietuvos vėliava jau 32 metai kaip plevėsuoja ant stiebo, o ne nuo tos dienos, kai Winnipeg atsirado lietuviai D. P.

Ateity patartina, ko patys neišmanot, tai to neaiškinti. Iš šalies žiūrintis Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŅOSE"

Wilfred Sykes, Didžiųjų Ežerų didžiausias laivas (17,000 tonų), išplaukia iš Lorain, O. Laivas yra naujas ir jis daro pirmą kelionę.

Santa Fe traukinys nušoko nuo bėgių netoli nuo Princeton, Kansas.

rys pašalpos gavime nėra diskriminuojamas, visiems pašalpa išmokama teisingai. Vinco Januškos pasakymas, kad tik tie lengvai gauna pašalpą, kas nešioja po atlapių kūjų su piau-tuvu, yra piktos valios teigi-mas. Tikrai galiu pasakyti, kad nors jis pats nenešioja plaktu-ko ir piau-tuvo, bet pašalpa jam buvo išmokėta iki vieno cento. Tuo dviejų metų laiko-tarpyje jis iš tos draugijos ga-vo daugiau, negu seni nariai išbu-vo 20-30 metų. Iš tos draugijos jis išėmė per 80 do-lerių. Ir vis dėlto draugijos na-rius išvadino komunistais ir tautiškai prasizengusiais.

Tai šitaip atsidėkojama draugijai, kuri nelaimėje su-sėlpė? Draugija nėra komunistinė, narių atžvilgiu joje gali būti įvairaus įsitikinimo. Kas kuop-poj sudaro didžiumą, tai to-kia ir valdyba. Ar gali Winni-pego kuopai primesti, kad ją valdo komunistai? Winnipeg-o kuopą valdo tie žmonės, ku-riuos V. Januška išvardijo, bet tik keli geri, būtent, A. Matu-levičius yra kuopos pirminin-kas, J. Januška (V. Januškos brolis) yra kuopos sekretorius, Pet. Januška yra finansų sek-retorius, Alex Urbanas yra kuopos išdinininkas; kontrolie-riai: A. Palilūnienė, J. Suba-čius. Ar jie visi yra komunistai?

Patartina daugiau teisiybės laikytis. "Tėviškės Žiburiai" ir kituose laikraščiuose jau kelintą kartą pasikartoja žinu-tė apie vasario 16 d. Lietuvos vėliavos iškėlimą ant dienraš-čio "Free Press" spaustuovės namo. Atvykusieji lietuviai D. P. pamatę tą vėliavą kaipo Lie-tuvos Respublikos Nepriklausomybės simbolį, nustebo. Bet dar tai ne visa. Jie laikraščiu-se pradėjo girtis, kad tai jų nuopelnas. Tai netiesa. Dien-raštis "Free Press" nedaro nei vienai tautai išimties. Ten plevėsuoja ir kiti tautų toms dienomis vėliava, kai ta diena surišta su vienos ar kitos tautos minėtinomis dienomis. Todėl ir Lietuvos vėliava jau 32 metai kaip plevėsuoja ant stiebo, o ne nuo tos dienos, kai Winnipeg atsirado lietuviai D. P.

Ateity patartina, ko patys neišmanot, tai to neaiškinti. Iš šalies žiūrintis Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŅOSE"

SPORTAS

Kaip sekasi "Grandies" šachmatininkams

Lietuvių sporto klubo "Grandies" šachmatininkai šiomis dienomis turėjo dvejus draugiškas rungtynes su amerikiečiais. Š. m. balandžio 11 d. dvylikos žaidėjų komanda sužaidė su Hamilton Park šachmatų klubu. Rungtynės praėjo draugiškoje nuotakoje. Mūsų šachmatininkai užkviesti ir dažniau pas juos apsilankyti. Pažymėtina, kad Hamilton Parko šachmatininkai moka ne tik draugiškais pasirodyti, bet moka ir gerai lošti. Žaidėjai daugiausia vyresnio amžiaus ir lošia kietai. Keliems mūsų šachmatininkams, nors ir turintems gerą turnyrinį patyrimą, teko "kapituluoti".

Estka, lošęs pirmoje lentoje prieš Anderson, pasibaigus laikui, partiją atidėjo ir baigė lošti 18 d. lygiomis. Tai buvo lemiąs pustaškis, kuris nulemtų laimėjimą mums arba jiems. Pasidalinus tašką pusiau gavosi rezultatas lygiomis: 6:6.

Taškus pelnė: Šalkauskas — 1, Ks. Kaunas — 1, Ramašauskas — 1, Karpuska — 1, Rušinskas — 1, Estka ir Valančius po 1/2.

Antras rungtynės turėjome balandžio 15 d. su South Town šachmatų klubo šešių žaidėjų komandoje. Šios rungtynės vyko mūsų šachmatų sekcijos patalpose Gage Parko rūmuose ir jie buvo mūsų svečiai.

Čia mūsų šachmatininkams pasisekė su žymiai didesne pasekme taškų "išlupti". Rungtynės pasibaigė 4 1/2:1 1/2 mūsų naudai. Galėjo ir gražesnė pasekmė būti, jei p. Valančiui nebūtų buvusi "juoda" diena.

Iš šio klubo taškus pelnė: Estka — 1, Šalkauskas — 1, Ramašauskas — 1, Rušinskas — 1 ir Kaunas J. — 1/2.

Ar tremtiniai lietuviai pirmieji Nauj. Zelandijoje?

Kai kas mano, kad dabar Naujoje Zelandijoje apsigyvenę lietuviai tremtiniai yra tame krašte pirmieji kaip lietuviai, tai yra, kad ten seniau lietuvių nebuvo. Bet iš tikrųjų taip nėra. Štai čies savaitraštis "Kova" 1915 m. spalio 15 d. buvo išdėjęs Vinco R-tis įdomią korespondenciją iš Anglijos. V. R-tis duoda labai rimtą apžvalgą iš Anglijos lietuvių gyvenimo ir labai tiksliai nusako, kiek ir kuriose vietose gyvena lietuvių. Tai tenka spėti, kad Vincas R-tis rimtai sekė mūsų išeivijos gyvenimą ir jis toje korespondencijoje teigia, kad lietuvių gyvenama ir kituose Britų Imperijos kraštuose. Čia jis sumini, kad lietuvių gyvenama Australijoje, Pietų Afrikoje ir Naujoje Zelandijoje.

Reikia spėti, kad kai kurie lietuviai, seniau atvykę į Angliją, pasuko į kitus kraštus sau pragyvenimo šaltinių ieškodami. Anais senesniais laikais lietuvių dalis tik todėl išvykdavo iš Lietuvos į Angliją, kad čia Anglijoje daugiau pinigų galėtų užsidirbti ir kad vėliau būtų galima JAV pasiekti. Tur būt, tais laikais ne visiems tokia laimė nusišypsojo ir kiti jų negalėdami uždirbti "ant šipkartės" važiuodavo kur nors kitur. Anglijos vyriausybė visuomet buvo užinteresuota savo valdomas kolonijas ar dominijas europiečiais kolonizuoti, tai tuo būdu lietuvių dalis galėjo patekti ir į N. Zelandiją.

Jei dabar ten apsigyvenę lietuviai tremtiniai tuo klausimu susidomės, tai jie gal suras kur ir kiek seniau N. Zelandijoje buvo lietuvių.

Lietuvos spaudoje visuomet kur tik būdavo apsigyvenusių margame pasaulyje lietuvių pasirodydavo žinučių iš jų gyvenimo, bet neteko matyti tokios žinutės iš Naujos Zelandijos.

Naujoji Zelandija — 103,935 kv. mylių, gyventojų — 1,841,424. Mokslas privalomas iki 15 metų. Turi keturias aukštąsias mokyklas.

Naujojoje Zelandijoje lietuvių tremtinių apsigyveno 60 šeimų. Jos visos išsklaidytos po visą salą. — N.

REMkite TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkių

JAUNA MOTERISKĖ,

galinti dirbti dailių rankų darba, išmokyti nepastebiamu pėdaudimu drabužiuose. Mes išmokysime. Nuolatinis pilno laiko darbas. Geras mokytis po apmokamo mokymosi laiko. Galime priimti ir naujai atvykusias.

NATIONAL WEAVING CO.,
Kambarys 915,
1525 EAST 53RD STREET.

TO RENT—WANTED Ieško Renuoti

REIKIA nefurnišuotų 3 arba 4 kambarių. Gyvenome vienoj vietoj per 12 metų. Gerasias palūdydas. Pusažmė pora. Nėra vaikų. Šaukite: KEDZIE 3-8528.

JAUNA pora, 7 mėn. duklė. Vyras turi nuolatinį darbą. Jai reikalinga 4 ar daugiau kambarių. Ne rūkanti, negerianti. Šaukite: Dickens 2-9669.

BIZNIERIUS, žmona ir 5 metų duklė ieško 4 arba 5 kambarių nefurnišuoto apartamento. Pats išdekoruos. A-1 palūdydas. Šaukite: Sacramento 2-5357.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Kurie norite pirkti arba parduoti namą greitai ir pelningai, visados kreipkitės pas mane. NOTARY PUBLIC: Notarizuojau visokius legalius dokumentus ir suteikiu naudingus ir draugiškus patarimus dykal. Apraueži viską.
CHARLES URNICH (URNIK)
2500 W. 63rd St., antros lubos, Prospect 6-6025, Chicago 29, Ill.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

26 AKRU GERA VAISIŲ FARMA.
Dėl informacijų rašykite
Gust Schwarz, Rt. 2, Box 312,
Benton Harbor, Mich.

MAŽAS paukščių ūkis. Namai, garažas ir kiti pastatai. Tuoj įėjimas. Ernest H. Davy, Gardner, Ill.

160 AKRU farma. Aptverta. Nėra pastatų. Didelis šalto vandens šaltinis. 5 mylios nuo Vale, S. Dakota. Paštas, geležinkelis. Tikrai \$3,700. Mrs. F. F. Finnegan, 727 N. E. 68th Street, Miami, Fla.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON furnišuotus kambarius vienam vyrui, 819 West 34th Place. Antras aukštas iš kiemo.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SUUVIMO ir valymo krautuvė. Moderniška; puiki apylinkė, pelningas biznis. Turi būti tuoj parduota. Tikras paaukojimas. 1143 S. Homan. VAn Buren 6-9867.

COCKTAIL LOUNGE ir restoranas. Puikiausioje apylinkėje. Puikiai einas biznis. Parduos arba mainys, arba paims dalį. Viso gyvenimo progą.
PALLISADE 5-0234.

PARDAVIMUI likerų krautuvė ir taverna, kartu, 3337 So. Halsted St.

TAVERNA IR NAMAS
Puiki apylinkė. Daromas geras iš industrijų ir kaimeiškas biznis. Taipgi 2 dideli 5 kamb apartamentas. Prienamos salygos atsakomingsiems pirkėjams. Reikia matyti, kad įvertinus. 4159 W. Fullerton St.

TAVERNA. Puiki apylinkė. Gerai einantis biznis. TV. Cold draft elektrinis šaldytuvas ir beer draw. Turi paaukoti. Šaukite Virginia 7-9007.

MAŠINŲ IR BICYKLIŲ
Krautuvė. Puiki pramoninė apylinkė. Šviesi ateitis. Priverstina paaukoti už grynos (cash). Šaukite: GRaceland 2-5252.
Namų tel. EVergrade 4-3490.

TAVERNA ir likerų krautuvė — kombinacijos biznis; walk-in šaldytuvas, TV. Šauni apylinkė. Puikus biznis. Priverstina parduoti. 1029 Belmont. Cornelia 7-4869.

SENIAI įsteigta anglių pardavimo įstaiga; žemė, įrengimas, sąskaitos. Pelningas biznis. Reikalinga parduoti iš priežasties savininko mirties. 9850 Avenue L, SO, Chicago 8-2149, REgent 4-0128.

TAVERNA su televizija. Direct draw šaldytuvas. Daroma geras biznis puikioje apylinkėje. Škaisti ateitis. Šaukite Virginia 7-8716.

LUNCH ROOM — puiki progą vedusiai porai. Geros pajamos. Ne paprasta progą. 3 kambarių butas. Sekmadieniais uždaryta. 2235 East 75th St. Pašaukite REgent 4-8921.

RESTORANAS. Partneriai nesutinka. Geroj apylinkėj, arti Dall Park. Puiki progą geriausiaim bi-ziui. Pašaukite:

LAakeview 5-9892 prieš 9 ryto. ir po 4 po pietų.

LUNCH ROOM. Puikiausioj apylinkėje. Geras biznis. Turi pasiaukoti dėl ligos. Geriausia pasiūla. Pašaukite CHesapeake 3-2462.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui TOBULOS MASINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

1949 OLDS. 98, club sedan \$2150
1948 STUDE. Commander \$1475
1948 OLDS. 76, club sedan \$1395
1947 PONTIAC, streaml. 4-dr. \$1275
1947 OLDSMOBILE 76, 4-dr. \$1295
1948 CHEV. 2 door sedan \$1195
1947 PLYMOUTH, 4 door \$1065
1946 OLDSMOBILE 66, 4-dr. \$ 995
1946 OLDSMOBILE 70, 4-dr. \$ 450
1939 BUICK Special, 4-dr. .... \$ 375
Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.
General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES 7411 So. Halsted Street Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.

A. & C MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTI KARŲ
VISUOMET

1936's iki 1950's
\$50 IR AUKSCIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

CHEVROLET — 1949 Suburban Station Wagon, 2 durų. Lengvai galima padaryti 1/2 tonos trokeli. Važiutas mažiau negu 6,000 mylių. Turi pasiaukoti. Pašaukite Victory 2-4116 po 3 po pietų.

FORD — vėlyvų 1949 metų. FD 5 12 pėdų kabin. Iš viso buvo įvažiutas mažiau negu 2,000 mylių. Labai geras abelman vartojimui. Šis yra tikras bargas. Šaukite Monroe 6-2018, darbo dienom po 6 vakare.

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS Gyvuliai—Šunys—Paukščiai, etc.

PARDAVIMUI maži gražūs šuniukai. 1015 W. 61st Street.

REPAIRS—IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

DIDELE SUTAUPA
DIDELE NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirmą pirkimo. Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbykų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatysite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS
3422 WEST 63RD STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai

JONAS CONRAD TUCK POINTING
BIZNINJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patvyras darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 6242 So. Artesian Ave. GRowehill 6-4177.

BUILDING MATERIAL Statybai medžiaga.

LENTOS ir Namams Statymui Medžiaga

NAMŲ SAVININKAI, TIK
SOUTHWESTERN LUMBER
KOMPANJIA GALI JUMS
DUOTI TOKIUS BARGENUS

2 x 4 ..... 6c. ft.
1 x 4 ply ..... 3c. ft.
1 x 6 ply arba sheathing ..... 5c. ft.
Plaster Board ..... 4 1/2c. ft.
1/4" plywood ..... 10c. ft.
Insuliacija ..... 5c. ft.
90 sv. rolė stogams popieris \$2.00
110 sv. shingles, 100 k. pd. \$2.10
Taipgi daugelis barginų mūsų vartotos medžiagos skyriuje ant durų ir langų.
1 ir 2 colių lentų, sunkių balkių.

MES STATOME GARAZUS IR
PERTAISOME BUTUS IR
BEISMONTUS.

Southwestern
LUMBER CO.
VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE
GRowehill 6-5656.
Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8-8. Sekmadienį 10-2.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŅOSE"